

IES Santa

3er trimestre

Coloma de
Farners

Índex

Opinió

Vull aquesta escola pública? Aram Figueras	3
Crisi en el sistema o sistema en crisi? Federico Marrero	3
Qui diu que no torna el passat? Montse Garcia	4
Rumors d'ara i sempre.	
De l'Informar a les visites pastorals medievals Elvis Mallorquí	4
Llegir ens fa lliures... Sylvia Barragán	7

7CiÈNCIES

La taula periòdica dels elements Jordi Serra	8
---	---

GrAfOmAnIa La dIaBòLiCa MaNia D'eScRiUrE

Final. Ai las... Sergi Urzay	10
L'experiència ja viscuda de Llàtzer Joan Pubill	10
Los que no olvidan Federico Marrero	11
Diaries Marc Bosch	11

Llibrofàgia

Guerra freda en territori calent Joan Pubill	12
Opinions d'un pallaso Arnau Figueras	13
Entrevista a Albert Espinosa Mònica Batlle	13

I si en fem una pel·lícula?

Un beguï oblidat Elvis Mallorquí	14
---	----

Cinema

El lado bueno de las cosas Enric González	16
--	----

Esports

Temporada de liquidació Artau Pascual	17
Final Four estranya, oi? Artau Pascual	17

Llocs per descobrir

L'Alvèrnia, el paradís dels volcans! Robert Alcañiz	18
Viatge a Roma 2013 Text d'Ester Ferrer. Fotografies de Sam Cano	18

Activitats del centre

Pràctiques a Elna	21
Per sant Jordi... Una rosa i un drac	21
Carcassonne, la Cité Médiévale Arnau Restudis	22
Xerrada sobre les drogues Mònica Batlle	22

Dibuix de Josep Antoni Tàssies Penella

LA REVISTA - 3r Trimestre curs 2012-2013 - Santa Coloma de Farners

Correu electrònic: revista@santacoloma@gmail.com

Edita: Institut de Santa Coloma de Farners

Imprimeix: AG Cantalozella

Dipòsit Legal: GI-242/2009

Portada:

Nerea Manresa

Coordinació de biblioteca

Sylvia Barragan

Ramon Llorens

Bústia de col·laboracions

Podeu fer-nos arribar els suggeriments, col·laboracions, articles, cartes... a coordinació de biblioteca o a algun membre del Consell de Redacció.

Opinió

Vull aquesta escola pública?

■ Aram Figueras

Ja fa temps que sentim dir a les institucions i oligarquies d'aquest país que la classe mitjana/baixa ha viscut per sobre de les seves possibilitats, i que això és el que, en part, ha produït aquesta greu crisi en la qual estem immersos. Això és el que ha portat l'estat central a exigir límits de dèficit inassolibles a les comunitats i aquestes es veuen obligades, o això diuen, a dur a terme un seguit de retallades que danyen els serveis públics que tant han costat de bastir.

I m'agradaria parlar d'un d'aquests serveis: l'escola pública. No vull parlar dels constants atacs que rep —tant des del govern central amb aberracions com la LOMCE, com des del govern autonòmic— sinó de com, arran d'aquests atacs, m'he adonat que l'escola pública que estic defensant no és, ni de bon tros, l'escola que vull.

Me n'he adonat després de veure com funciona aquest centre, on fa uns anys van arribar uns projectors nous de trínca, que molts professors no saben ni fer servir (i no és una crítica cap a ells, ni de bon tros); on aquest any n'han arribat uns d'encara més nous que han deixat els de fa uns anys en desús en certes aules; on han arribat unes pissarres digitals que jo no he vist fer servir mai si no és per fer-hi quatre gargots; on ha arribat una televisió de no sé quantes polsades que passa la major part del dia tancada, i encara que estigui oberta no li veig la utilitat; i, com aquests exemples, mil més.

Sé que totes aquestes coses possiblement no les tria la direcció del centre, que arriben uns diners a l'institut i s'han de gastar en això, o directament arriba, i arregla't com puguin. Però tot això passa mentre s'estan congelant i baixant sous, s'està acomiadant personal docent i s'està duent a terme una privatització brutal dels serveis públics, i si no protestem nosaltres, els qui ens en servim, no ho farà ningú.

Cal que ens plantejem quin model volem d'escola pública, i que ens ho plantejem bé, des dels centres, els qui ens en servim i els qui hi treballen són els que ho hem de decidir, no aquells que ha quedat demostrat que no hi veuen més que un negoci.

Així doncs, en general, potser no som nosaltres els que hem viscut per sobre les nostres possibilitats, sinó unes elits governants incompetents i aïllades de les necessitats reals de la població.

Crisi en el sistema o sistema en crisi?

■ Federico Marrero

En temps de "bonança econòmica", quan els espanyols tenien lloc de treball per triar, generalment, es pensava en l'immigrant per fer feines que no volien fer els espanyols, com escombraires, recollida de fruits, etc. Quan la crisi va començar a agreujar-se, cada cop més ens trobàvem amb el clixé que els immigrants venien a "robar" els llocs de treball i els ajuts econòmics. Qui no ha sentit mai allò de "és que no fan res i tenen més prestacions que jo"? Aznar va deixar entrar els immigrants, no els va regularitzar, principalment perquè treballessin com a mà d'obra barata que implicaria major benefici econòmic per als empresaris. Es va donar la culpa a Zapatero de legalitzar els immigrants que eren descendència de l'explotació laboral instaurada i normalitzada per Aznar. Però Zapatero també té la culpa, va donar els papers a aquests immigrants, però no va posar cap trava a l'explotació laboral que tenien.

Que ningú s'estranyi, que si comencem a enfonsar d'on venia l'oportunitat de consumir als anys precedents de la recessió econòmica, ens trobem que l'imperialisme a Amèrica del sud, Àfrica i Àsia, és d'on es sostenien les bases econòmiques del món occidental. Per exemple, representem una multinacional, estem en un país sostraint els recursos naturals, per tot el dret que ens doni el sistema per fer-ho, això implica menys recursos per al país del qual s'està traient el benefici. Després, aquest país, si s'ho pot permetre, em comprarà els recursos a la meua empresa, però si no ho pot fer, haurà de privatitzar els recursos naturals, això significarà pobresa per a la població de les classes baixes, perquè, òbviament, les classes altes ho podran pagar.

També s'ha de mirar l'explotació que hi ha al tercer món, laboral i mediambiental, als d'aquí no els importa quants morts hi hagi a les dues catàstrofes de Bangladesh, però el que no saben és que si les multinacionals, com Inditex, que són de ca nostra, produïssin a ca nostra, hi hauria més treball a Espanya i es reduiria considerablement l'atur. I majoritàriament els diners que guanyen se'ls porten a paradisos fiscals. Com és lògic, i com passa a Espanya ara, si no hi ha feina aquí, ens busquem la vida i emigrem. Arribem a la conclusió de tot això, que ens hem estat lucrant de l'imperialisme, i una de les conseqüències de l'imperialisme és la immigració, que no resulta problemàtica quan estem a alta mar, però quan el vaixell s'està enfonsant, no agrada tenir immigració. I no critico la immigració, al contrari, opino que la immigració és bona per la varietat entre cultures, per exemple.

Més conseqüències serien les que he mencionat abans, l'explotació al tercer món, la destrucció del medi ambient, etc. Així que l'argument que "roben llocs de treball i ajuts socials" no és vàlid. S'ha de pensar què amaga la immigració, que no deixa de ser una cortina de fum. Què amaga? Crec jo, que es utilitza per amagar la corrupció d'Espanya, la impunitat de les classes altes, els privilegis de la banca, i el sistema en si que sí que són els causants d'aquesta recessió econòmica. Sóc dels partidaris que això és una estafa, que no s'ha de parlar de "bonança econòmica" i "crisi". Es parla d'això com un abans i un després, i no és així, la crisi s'està utilitzant per fer més precàries les classes baixes i fer més gran la diferència entre ric i pobre; polític (gestor del poder econòmic) i ciutadà.

Opinió

Qui diu que no torna el passat?

■ Montse Garcia

És ben cert, com diuen els psicòlegs, que les situacions a la vida se'ns van repetint com si fóssim dins una espiral, però cada vegada que les tornem a viure som més experts i més madurs per afrontar-les. Així és com m'he sentit davant la nova invectiva del govern espanyol contra la nostra llengua. He tornat a reviuere una situació a la facultat de Filologia de Barcelona, la primera setmana d'octubre del 1974. A cada classe havíem d'escotar per part d'un/a alumne/a aquesta petició o exigència (si poguéssim sentir-la en directe): "puede hacer la clase en castellano, para que lo entendamos todos". I, evidentment, la resta d'alumnes rebíem durant tot el curs totes les assignatures en castellà. No ens queixàvem perquè estàvem acostumats a sentir-nos com ciutadans de segon ordre, en tots els àmbits. I bé que ens ho recordaven continuament: "Oiga, hableme en español/castellano, que no le entiendo". Després va venir la comèdia del bilingüisme, quin enganyifa!, els únics que havíem de saber les dues llengües érem els catalans de parla catalana, la resta es podien permetre continuar igual, i bé que feien perquè el català no es necessitava per a res. Més endavant van veure que allò no rutllava i van introduir la immersió lingüística a l'escola, que era sens dubte l'única manera que tothom sabés les dues llengües i es pogués exercir un bilingüisme real, o sigui, que ningú no pogués dir "es que no le entiendo".

I ara ja hi tornem a ser. Repetim la jugada? La situació no és la mateixa: el català ja no és una llengua estrangera, l'entén tothom i, a més, ara ens fem respectar, hem guanyat autoestima i sabem que una negativa contundent per part de tots esborrona la tirania. No hem de desfer el camí. Ja ens ho recordava Salvador Espriu.

...

*Ah, joves llavis desclosos després
de la foscor, si sabíeu com l'alba
ens ha trigat, com és llarg d'esperar
un alçament de llum en la tenebra!*

...

*Ara digueu: "Ens mantindrem fidels
per sempre més al servei d'aquest poble"*

Inici de càntic en el temple

Rumors d'ara i sempre. De l'*Informer* a les visites pastorals medievals

■ Elvis Mallorquí

L'any 2013 va començar amb una colla de notícies sobre rumors, enraonies, xafarderies. El fet no hauria d'estranyar ningú. Tota la vida que n'hi ha hagut. Abans, quan no hi havia ni aigua ni electricitat a les cases, les dones es reunien al safareig públic de la població per rentar la roba i per "fer safareig", és a dir, per enraonar i de comentar totes les novetats del veïnat, a vegades amb interès, sovint amb una mica de perversitat i de mala intenció. De "safareig", paraula derivada de l'àrab *saharij*, vénen les paraules "xafarder" i "xafardejar". Els homes, però, feien al mateix, però al molí. Ja ho sabien: "qui primer arriba, primer molí". Així que, si no podien "arribar i moldre" el gra que traginaven, s'havien d'esperar a la cua. Allà xerraven i tafanejaven, és a dir, ficaven el nas en qüestions i en afers que afectaven els altres. "Tafaner" i "tafanejar" provenen de la paraula àrab *tahuna* –molí– i de *tahhan* –moliner–. Avui, però, en ple segle XXI, ja no hi ha ni safareigs ni molins que permetin les trobades entre homes i entre dones. Però es continua fent safareig i tafanejant com sempre. Ara, com tot, això passa per Internet. I passa molt de pressa.

15 de gener,
dimarts

Quatre companyes de la Universitat Autònoma de Barcelona (UAB), Karina Sassi, Ruth Sánchez, Laura Gómez i Rashida El Massaoudi, a les 8 h. del vespre creen l'*Informer*, una pàgina de Facebook per tal que la gent enviés missatges a qui volgués. Elles quatre, com a administradores, s'encarregaven de publicar-los, de manera anònima, al mur de la pàgina. A mitjanit, ja hi havia 80 seguidors.

Opinió

16 de gener, dimecres	L' <i>Informer</i> de la UAB arriba als 2.000 seguidors.
17 de gener, dijous	L' <i>Informer</i> de la UAB arriba als 7.000 seguidors.
21 de gener, dilluns	El fenomen <i>Informer</i> arriba als diaris escrits. Segons <i>El Periódico</i>, es tracta d'un "nou fenomen entre les universitats catalanes". El de la UAB tenia 11.000 seguidors, el de la Universitat de Barcelona 9.400, el de la Pompeu Fabra 5.700, el de la Universitat de Girona 5.400. El mateix dia, les creadores i un company creen una web autònoma, <i>uinformer.com</i>, desvinculada de Facebook per tenir més autonomia.
22 de gener, dimarts	Més dades. L'<i>Informer</i> de la UAB ja arriba als 12.000 seguidors i, cada dia, recull més de 400 missatges. Segons el <i>Huffington Post</i>, ja s'assenyala les fonts d'on surt la idea: la sèrie americana <i>Gossip Girl</i>, que es basa en una web anònima que fa públics les xafareries dels protagonistes; i els missatges que fa uns anys es deixaven a les pàgines de contactes d'alguns diaris escrits. Els <i>Informers</i> arriben a barris de Barcelona, instituts de secundària i fins i tot una línia de rodalies de tren.
23 de gener, dimecres	La notícia ja arriba a la televisió. Al <i>TN Migdia</i> de TV3 i a les notícies del canal 3/24 es dona a conèixer el fenomen dels <i>Informers</i> i les seves utilitats: enviar missatges per lligar, per flirtejar i per fer safareig. Alguns, però, ja són de to més pujat; d'altres són de queixes i crítiques. Les creadores de l' <i>Informer</i> de la UAB expliquen que han de filtrar el contingut de tots els missatges que reben abans de publicar-los com a anònims. Es plantegen, fins i tot, "fer-ne una gestió més professional".
25 de gener, divendres	L'equip de govern de la UAB publica un avís sobre l'<i>Informer</i> demanant que "no se'n faci un mal ús" i advertint a qui l'utilitzi per publicar continguts ofensius o que vulnerin els drets de les persones pot ser-ne el responsable civil o penal. Alguns bloggers comencen a denunciar que els <i>Informers</i> s'han convertit "en un lloc on poder insular o discriminar a la gent de forma anònima", tot i els filtres que els creadors diuen que apliquen. Alguns professors d'institut alerten que això pot incrementar el nombre de casos de bullying, d'acusament personal entre adolescents o envers els educadors, perquè rere l'anonimat es poden escampar mentides que costa molt poder contrarestar. I això pot ser molt perillós. Al vespre, al canal 3/24, s'entrevista de les creadores, Ruth Sánchez, que confessa que "s'han vist desbordades" per l'èxit de la seva pàgina, juntament amb Jaume Funes, psicòleg especialista en adolescents, que dona les claus per utilitzar aquesta aplicació d'internet sense caure en l'assetjament o l'insult.

29 de gener, dimarts	En Jordi Basté, a RAC-1, entrevista una de les creadores de l' <i>Informer</i> de la UAB, Rashida el Massaoudi. La periodista Pilar Rahola en parla també a la seva columna a <i>La Vanguardia</i> .
31 de gener, dimecres	Segons el diari <i>Ara</i>, el fenomen dels <i>Informers</i> ja és "en mans de la policia", que investiga sis denúncies, cinc de particulars i una presentada pel director d'un institut de secundària en representació de set alumnes menors d'edat. Els Mossos d'Esquadra apelen a la "responsabilitat social de tots els usuaris" per fer un bon ús d'aquest servei i recomanen als pares, mares i tutors que tinguin coneixement del que fan els seus fills a Internet. En casos d'injúries i calúmnies greus, recomanen les víctimes presentar una denuncia en una comissaria. A la nit, a la Sala Apolo de Barcelona se celebra, just al final dels exàmens, la primera festa oficial organitzada per les creadores de l'<i>Informer</i> de la UAB, que ja arriba als 13.000 seguidors.

L'institut de Santa Coloma de Farners no s'ha escapat del fenomen dels *Informers*. Es va crear el dimecres 23 de gener i, fins al dia d'avui, ha arribat a 168 seguidors que han deixat 15 comentaris. No gran cosa. Dos dels missatges són dels administradors i dos més es limiten a animar a escriure alguna cosa al mur. Hi ha dos missatges més una mica inclassificables: un per animar a veure i puntuar un vídeo d'una companya i un altre per demanar "pinxits" a l'institut. La majoria dels comentaris (8) són de xafareries: què agrada als "tius"; hi ha un noi que m'agrada i no sé com dir-ho; n'hi ha un altre que "tira la canya" a tothom; s'alerta d'un company que és un manipulador i que unes amigues resulta que t'apunyalen per l'esquena; i també es demana perdó a una amiga. Finalment, n'hi ha un de denúncia: què hi fa una televisió nova al passadís, si hi ha taules i cadires en mal estat?

L'últim missatge escrit a l'*Informer*, del 4 de febrer del 2013, diu: "fa molt que no s'hi explica res". Aquest "molt" correspon, ni més ni menys, a una setmana. Des d'aleshores fins ara, a la fi del mes de maig, deu haver passat... segons el còmput del temps a Internet... una eternitat. El que és segur és que ha plogut molt. I ha plogut prou com per tenir una certa distància i poder reflexionar sobre la qüestió. Aquells rumors... per a què van servir? A qui van servir?... No ho sé... Que el fenomen només hagi durat una setmana, deu significar que no ha tingut cap utilitat directa. Vaja... que podríem considerar que l'*Informer*, a l'institut de Santa Coloma, ha fracassat, si no fos... si no fos que... ja existeix. Qui ens pot assegurar que un altre dia algú el recuperi i l'aprofiti com una poderosa arma per atacar-nos els uns contra els altres?

Fa set-cents anys, els habitants que vivien en el terme actual del municipi de Santa Coloma de Farners vivien bàsicament en masos aïllats i dispersos. Només uns pocs s'agrupaven a l'entorn de les "celleres" creades a l'entorn de les esglésies parroquials. Ells deien que eren "de la parròquia" de Santa Coloma, de la de Castanyet, de la de Sauleda, de la de Cladells o de la de Sant Pere Cercada. Això era important: segons de quina parròquia eren pagaven el delme i la primícia —entre el 10 i el 15% de la collita— a uns senyors i uns clergues o a uns altres. I per assegurar que eren d'una

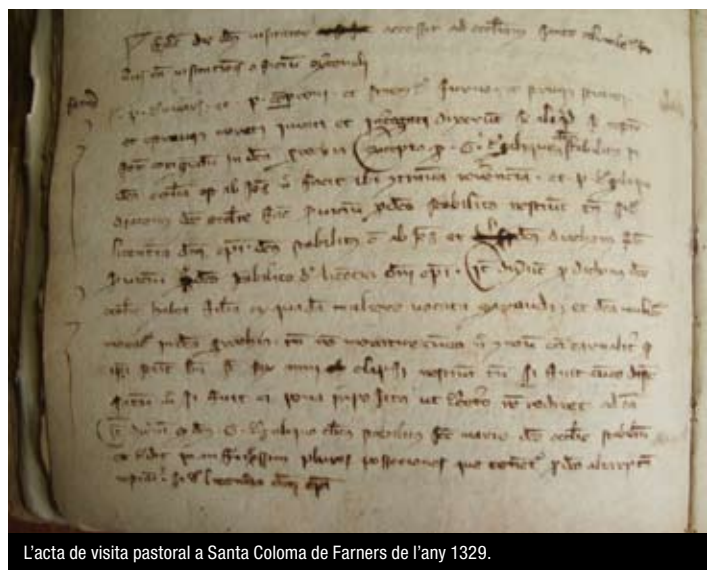
Opinió

parròquia o de l'altra, els mateixos rectors s'encarregaven de batejar i d'enterrar els seus feligresos.

El bisbe de Girona, però, també sabia que l'enquadrament a través de les parròquies era important. Per això, de tant en tant enviava un visitador episcopal que, a més de cobrar el dret de visita, controlaven el compliment de les normes dictades pel papa i pel bisbe arreu de la diòcesi. Com a prova d'aquesta tasca, a l'Arxiu Diocesà de Girona (ADG) es conserven molts registres de visita pastoral que recullen moltes notícies sobre el que passava a les diferents parròquies del bisbat. Són... una mena d'*Informers* del segle XIV. Perquè els bisbes i els visitadors recorrien als rumors, a la "fama" en llatí, que circulaven per cada poble per descobrir qualsevol detall que els pogués beneficiar. I, en realitat, atiaven les xafarderies i les denúncies preguntant als clergues sobre la vida moral dels laics i als laics sobre el comportament i l'actuació dels clergues.

Va ser així que, en la visita efectuada l'any 1329, el visitador va saber que el clergue de Sauleda, Guillem Torre, servia la parròquia sense llicència episcopal. Com que a Sauleda només s'hi deia la missa els diumenges i un cop per setmana, el prior de Sant Pere Cercada li havia encomanat la rectoria de la parròquia. El càstig fou lleu: acudir a Girona, abans de deu dies, per rebre la llicència corresponent de part del bisbe o del seu vicari. Pagant, segurament.

A Santa Coloma de Farners, més d'irregularitats. D'una banda, Guillem Callicó era absent de la parròquia i el diaca, Pere Callicó, parent seu, li feia el servei, però ningú sabia si era amb autorització del bisbe. A més, el mateix Guillem havia cedit a uns pagesos unes terres de l'altar on servia, dintre l'església de Santa Coloma, però altre cop sense el consentiment episcopal. Més greus eren les acusacions de tenir relacions sexuals: el diaca Pere Callicó havia tingut una filla, sis anys enrere, d'una dona anomenada Guerauda; mentrestant, Arnau Vilar, que s'estava a la capella de Farners, tenia una dona, na Guillemona, "a casa seva com a concubina públicament i vivia amb ella al costat de l'església, per la qual cosa hi havia un escàndol molt gran a la parròquia". La sanció va ser proporcional: expulsar la dona de casa seva, no trobar-se amb ella en llocs sospitosos sota pena de 100 sous —el salari de mig any d'un clergue— i ser jutjat pel bisbe de Girona.

L'acta de visita pastoral a Santa Coloma de Farners de l'any 1329.

Pel que fa als laics, els visitadors també s'hi fixaven. L'any 1329, a Castanyet, Arnau i Pere Franquesa van ser acusats de "comprar i vendre públicament amb frau d'usura", és a dir, amb interès, venent més car de quan compraven. Un altre cas: Pere, fill de Pere Carrera, va contraure matrimoni

amb Elisenda, filla de Nadal Riba, tot i que els avis dels nuvis "eren cosins germans de segon grau i els seus pares eren cosins de tercer grau i, per tant, Pere i Elisenda eren cosins de quart grau", la qual cosa impedia que el matrimoni es pogués celebrar perquè hi havia "parentela" entre ells.

Les intervencions dels bisbes i dels visitadors episcopals en la vida de les parròquies rurals solia posar a prova la solidesa dels vincles interns de la comunitat. Amb l'estrict control sobre els clergues, es procurava que aquests es convertissin en uns fidels agents de la jerarquia de la diòcesi a l'hora d'aplicar qualsevol directriu moral, política o econòmica. Amb l'atac als matrimonis entre parents, s'intentava laminar la fortalesa dels clans i dels bàndols en les comunitats petites. Amb la denúncia als usurers, s'aconseguia debilitar els pagesos que començaven a enriquir-se. No és estrany, doncs, que en algun cas les visites pastorals facin aflorar els conflictes: a Castanyet mateix, el clergue Guillem Grau estava enfrontat amb els homes del lloc, que l'acusaven de "demanar més d'allò que era degut" quan recollia les rendes d'en Pere de Serra, jurista de Girona i propietari d'un domini a la parròquia.

Fons d'informació:

Sobre l'origen etimològic de "tafaner" i "xafarder", vaig escoltar en Ramon Solsona un matí a *El món a RAC-1*, amb en Jordi Basté. També ho podeu trobar a:

Lluís FREIXES, "Molta roba i poc sabó", *Gavarres* [Cassà de la Selva], n. 10, 2006, p. 128-129. d

Dolors BRAMON, "Tradicció i dissidència als Països Catalans", dins *XXII Encontre d'Escriptors Gallecs, Bascos i Catalans* (Girona, 10-13 novembre 2005), Barcelona: Associació d'Escriptors en Llengua Catalana – Federació Galeusca, 2005. Web: http://www.escriptors.cat/?q=galeusca_cronologia_ponencies_2005

Pel que fa a les notícies aparegudes sobre els *Informers*, he consultat:

"L'informer de xafarderies: el nou fenomen entre les universitats catalanes" (*El Periódico*, 21.01.2013)

"Informer en la universidad: el boom de las páginas de mensajes anónimos" (*Huffington Post*, 22.01.2013)

"El fenomen dels Informers" (blog *Mentes*: <http://mentess36.blogspot.com.es>)

"La moda de les xafarderies a internet" (*L'entrevista*, canal 3/24, 28.01.2013).

"El éxito inesperado del fenómeno Informers" (Blog Dreea, www.patata-brava.com, 28.02.2013)

"El fenómeno Informer" (Blog *Biblogtecarios*, 4.02.2013)

Finalment, les visites pastorals a Santa Coloma de Farners, Castanyet, Cladells, Sauleda i Sant Pere Cercada es troben a l'ADG, *Visites Pastorals*, vol. P-4, f. 98r-99v (28-30.10.1329). Vegeu també: Pere FONT; Joan LLINAS; Elvis MALLORQUI, *Santa Coloma de Farners. De la prehistòria a la fi de l'edat mitjana*, Santa Coloma de Farners: Ajuntament, 2010, p. 113-117.

Opinió

Llegir ens fa lliures...

■ Sylvia Barragán

Per què, pregunten els alumnes, per què tothom sempre ens està a sobre amb el tema de la lectura: llibres obligatoris durant el curs, llibres per llegir durant les vacances... sempre i a totes hores els maleïts llibres... que no podeu parar i oferir-nos la possibilitat de fer alguna altra cosa?

Així comencen, gairebé sempre, les classes en les quals es vol donar a conèixer el valor de la lectura. Sense dubtar reconeixem la dificultat de donar una resposta clara i concisa perquè qui es dedica al món de la lectura està captivat, ha baixat la guàrdia davant el fet de llegir i dedica moltes hores a alimentar el seu desig de viure infinites vides, viatjar per mons inabastables i assolir la capacitat de poder llegir no solament paraules sinó també aprendre a llegir la música, els fets de cada dia, i, en definitiva, la possibilitat d'entendre el nostre pas per aquest món.

Malgrat aquesta dificultat inicial, intentarem donar resposta o, si més no, oferir la possibilitat d'endinsar-nos en l'exclusiu univers de la lectura. La construcció d'un llenguatge, primer parlat i després representat per símbols, és una capacitat única de la nostra espècie que ens distingeix de la resta d'éssers vius del nostre planeta. Van passar segles de desenvolupament per poder disposar d'un aparell sonor que ens permetés articular un llenguatge i arribar més tard a la paraula escrita.

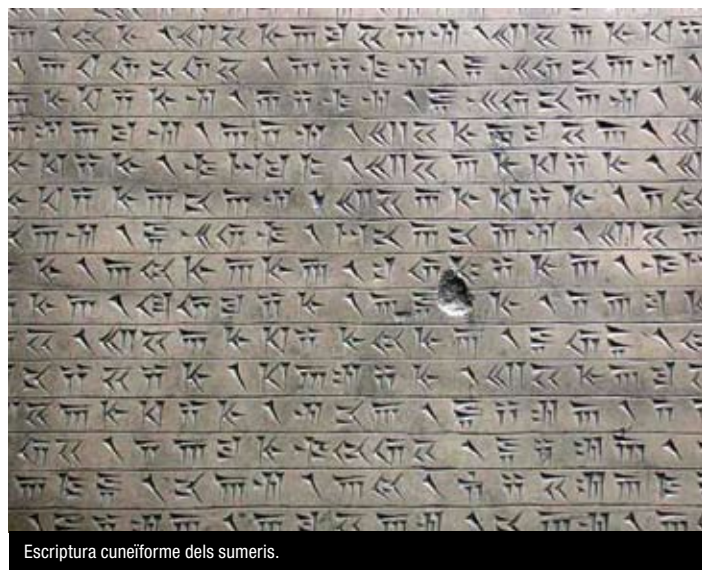
L'escriptura tal com l'entendem avui va aparèixer més o menys cap el 3.500 a.C. a Uruk (Sumeria). Aquesta zona disposava de grans extensions d'argila i de seguida els nostres avantpassats es van adonar que podien escriure en tauletes d'argila que més tard courien perquè quedessin dures. En un primer moment l'escriptura va ser pictogràfica, això vol dir que es tractava de representar la imatge de la cosa o de l'acció que es volia expressar. Pels casos en què el concepte podia no quedar gaire clar s'afegia

una altra imatge. Amb el temps la imatge amb el seu signe auxiliar es va associar al seu valor fonètic donant lloc a les paraules.

Des d'aquell moment gairebé màgic en què vam començar a escriure sobre argila fins ara han passat, més o menys, 5.513 anys, quants llibres s'han escrit? Milers, de totes formes, colors i continguts... hem passat de l'escriptura sobre argila als diversos suports: pedra, fusta, paper, seda, etc. fins arribar ara al llibre digital.

Pictogrames.

Escriptura cuneïforme dels sumeris.

Com és, doncs, que la nostra espècie ha desaprofitat el temps escrivint, inventant històries, gastant cervell, temps i diners en una activitat que considera avorrida i sense sentit? Potser perquè necessitem explicar-nos, compartir amb els nostres iguals els nostres sentiments, les nostres vivències, els nostres descobriments, els nostres invents, potser perquè necessitem creure en la nostra transcendència com a éssers únics i irrepetibles. Som éssers que estímem la capacitat de comprensió (intel·ligència) que ens arriba mitjançant la lectura que fem de nosaltres mateixos i de la nostra realitat. Creiem, doncs, que la capacitat lectora està indissolublement unida a la nostra evolució com a espècie i a la nostra evolució personal com a individus que considerem la llibertat d'elecció un valor molt important dins la nostra escala de valors.

7Ciències

La taula periòdica dels elements

■ Jordi Serra

L'ésser humà és química: al nostre cos existeixen prop de 60 elements químics diferents. És a dir, som un dels exemples vius més sublimes de la taula periòdica. Els elements de la taula periòdica i el conjunt de compostos que formen expliquen, amb les seves característiques físiques i químiques, el comportament del món material que ens envolta. És el "diccionari" dels químics (i també de científics de molts altres camps), que els permet aprofundir en els misteris de la matèria per comprendre la conducta i aplicació dels nous materials. Niels Böhr va afirmar: *La taula periòdica és la estrella orientadora per a l'exploració en el camp de la química, la física, la mineralogia i la tècnica.*

Avui dia, la taula periòdica abraça 118 elements en total. Des de fa gairebé 200 anys han estat molts els científics que han intentat donar forma a aquesta icona de la química. Aquest escrit intenta repassar les principals fites que l'han originat i li han proporcionat aquesta forma tan característica i nitidament evocadora.

Contribucions anteriors

Existeixen bastants antecedents i aproximacions a la taula periòdica que daten de la primera meitat del segle XIX. Un exemple és el químic alemany Johann Wolfgang Döbereiner, que fou el primer en reconèixer l'existència d'una correlació entre els pesos atòmics i el comportament químic dels elements. Més concretament, va trobar conjunts de tres elements amb propietats químiques similars (*tríades*) i que mostraven una variació regular. Va publicar les seves idees al 1829, si bé és cert que d'una forma vague i imperfecta, no és menys cert que suposaven un gran avenç a aquesta primerenca data.

La idea de les tríades va resultar molt atractiva i un bon nombre de científics, com l'americà Josiah P. Cooke, es van dedicar a trobar-ne d'altres. Així, al 1858 ja n'hi havia més de vint de descrites. Tanmateix, l'assumpte es va desentendre del seu objectiu fins a acabar en la pura numerologia.

La primera "taula" que la comunitat química va tenir en consideració (encara que fos per fer-ne escarni) va ser ideada pel químic londinenc

John A. Newlands. De la mateixa manera que molts dels seus coetanis, Newlands va donar voltes a l'ordre dels elements basant-se en els pesos atòmics i, a l'agost de 1865, va publicar la *lleï de les octaves* (probablement influït per la seva formació musical), que afirmava que els elements del mateix grup mostren entre si la mateixa relació que els extrems d'una o més octaves en música. La hostilitat amb la qual es van rebre les seves idees (el professor G.C. Foster va preguntar sarcàsticament si al Sr. Newlands també se li havia ocorregut examinar els elements segons l'ordre de les seves inicials) va desmotivar de tal manera Newlands que decidí abandonar la seva recerca.

El congrés de Karlsruhe

A mitjans del segle XIX la confusió regnava entre els químics. Hi havia discordances sobre el significat de conceptes clau com *pes atòmic*, *pes molecular* i *pes equivalent*, la qual cosa provocava agra controvèrsia entre "atomistes" i "equivalentistes". En aquestes condicions, una mateixa fórmula podia designar varis compostos i a l'inrevés, un mateix compost podia tenir varies fórmules. Així, per exemple, el químic alemany Kekulé va elucidar fins a dinou fórmules diferents per a l'àcid acètic.

Això va empènyer Kekulé a celebrar un congrés que posés ordre sobre nomenclatura química, formulació i pesos atòmics. Al març de 1860, juntament amb Weltzien i Wurtz, va convocar als quaranta-cinc químics més influents d'Europa. Les cartes, datades al 10 de juliol, es van enviar escrites en francès, anglès i alemany i la ciutat escollida fou Karlsruhe. Van assistir-hi 20 dels convidats inicialment i d'altres fins a un total de 127 químics.

Les conclusions del congrés no van ser, en aquell moment, gaire definitives, però les seves conseqüències van tenir una transcendència capital. Sens dubte hi va contribuir Stanislao Cannizzaro, químic italià que, basant-se en la hipòtesis d'Avogadro, va dur a terme una apassionada defensa del concepte de pes atòmic front al d'equivalent i va establir la importància de distingir entre àtoms i molècules. Al final del congrés va repartir exemplars del seu *Sunto di un corso di filosofia chimica*, amb la fortuna que aquest fullet va arribar a mans de dos joves químics, Meyer i Mendeléiev, que amb la seva lectura van començar a imaginar un ordre entre els elements, la qual cosa proporcionaria la primera taula periòdica l'any 1869.

B = Solids																		Hg = Liquids																		Kr = Gases																		Pm = Not found in nature																		18																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																															
1 H 1.00794																		2 He 4.002602																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																					
3 Li 6.941																		4 Be 9.012182																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																					

7CiènCiEs

Mendeléiev

L'any 1860 el químic rus Dimitri Ivánovic Mendeléiev (foto) acudia al Congrés de Karlsruhe amb prou feines 26 anys d'edat. Allà va rebre un exemplar de l'obra de Cannizzaro que, com hem vist, li va provocar una profunda impressió.

Sembla ser que Mendeléiev portava força temps procurant posar ordre als elements químics, intentant establir una successió metòdica com si es tractés d'un interminable solitari que, enlloc de cartes, abastava els elements que prèviament havia confeccionat.

Finalment, el 17 de febrer de 1869, veu culminada la seva recerca i comunica a la Societat Química Russa de Sant Petersburg la seva taula periòdica. A més a més, també va anunciar la "Llei Periòdica", expressada en vuit punts que es poden resumir en les següents línies: "Quan els elements s'estudien en ordre creixent dels seus pesos atòmics, la similitud de les propietats s'esdevé periòdicament, és a dir, les propietats dels elements són funció periòdica dels seus pesos atòmics".

A diferència del seus antecedents, la de Mendeléiev fou la primera taula basada, de manera conjunta, en els pesos atòmics de Cannizzaro i en les propietats químiques dels elements. Aquesta primera taula contenia 63 elements coneguts i n'incloïa 4 més, als quals va assignar els pesos atòmics de 45, 68, 70 i 180, pronosticant el descobriment de l'escandi (Sc), el gal·li (Ga), el germani (Ge) i el tecneci (Tc), respectivament. Com veiem, els tres primers elements conjecturats van rebre noms "nacionalistes". Curios i paradoxal ja que, en qualsevol cas, són els elements que van demostrar, incontestablement, la validesa de la "Llei periòdica" de Mendeléiev. Una llei que va més enllà de la taula, més enllà del que és formal, més enllà de països; es tracta, en definitiva, d'una llei natural i universal.

Mendeléiev també va corregir alguns pesos atòmics i va tenir la gosadia d'alterar l'ordre de tres parelles d'elements. Va defensar amb arrogància les seves atrevides propostes que, per alguns, podien semblar els somnis d'un llunàtic. Aquest caràcter predictiu el va distingir d'altres propostes realitzades per grans científics. En les seves publicacions estava tan segur de la validesa de la seva llei periòdica, que va reptar la comunitat científica internacional, apostant per la presència de nous elements. Fins i tot es va atrevir a avançar les seves propietats físiques i químiques i les característiques dels compostos que formarien. La seva fama es va estendre i va ser reconegut a tot el món, excepte al seu país, on se li va negar fins en quatre ocasions l'ingrés a l'Acadèmia Imperial de Ciències Russa de Sant Petersburg. Tampoc va tenir sort amb el premi Nobel de Química, que va perdre per un vot el 1906 a favor del químic francès Ferdinand F. Henry Moissan.

Després de Mendeléiev

La taula periòdica, tal i com la coneixem avui, no és la que va proposar Mendeléiev l'any 1869. De fet, ell mateix s'encarregà de modificar-la i actualitzar-la en les successives edicions dels seus *Osnovy Khimii* ("Principis de Química"). Això va anar consolidant la validesa de la seva llei periòdica, ja que cada "problema" que sorgia es feia encaixar a la taula amb modificacions que no refutaven la seva vigència.

El primer d'aquests problemes va ser ocasionat pels nous elements que varen ser trobats en minerals pel químic i mineralòleg finlandès Johan Gadolin: Els elements de les "terres rares", que semblaven no obeir la llei periòdica i les seves propietats no variaven amb el pes atòmic. Per tal

d'esquivar aquest inconvenient, el químic txec Bohuslav Brauner va suggerir que podien constituir una nova sèrie separada, l'anomenada sèrie de *transició interna*, formada pels elements que actualment coneixem com a lanthanids i actinids.

D'altra banda, un nou conflicte va sorgir quan el químic escocès sir William Ramsay va descobrir, tot analitzant el nitrogen atmosfèric, una impuresa més densa que el propi nitrogen. Un cop aïllada i estudiada va revelar que aquesta impuresa era, de fet, un nou element que anomenà argó (de *argos*=mandrós). Al principi, l'argó no encaixava gaire bé a la taula periòdica, i el propi Mendeléiev va proposar que es tractava d'algun nou tipus de derivat del nitrogen, i no un element en si mateix. Però ben aviat Ramsay i Morris Travers van aïllar quatre elements més amb propietats molt similars a l'argó: L'heli (He) al 1895; i l'any 1898 el neó (Ne, de *neos*=nou), el kriptó (Kr, de *kriptos*=ocult) i el xenó (Xe, de *xenos*=estrany). Ramsay, a més a més, va suggerir que es tractava d'un nou grup, els gasos nobles, col·locat entre els halògens i els alcalins.

El paper de Henry Moseley

Malgrat que està plenament establert que Mendeléiev és el pare de la taula, i Döbereiner l'avi, cal concedir el màxim crèdit, potser no tant al pioner de l'idea, sinó a la persona que va completar la tasca. Si Mendeléiev fou el pare de la taula va ser, tanmateix, un pare "empíric". Qui realment podem considerar com l'autor intel·lectual del concepte "taula periòdica" mitjançant l'aplicació de nombre atòmic és, sens dubte, el químic anglès Henry Gwyn-Jeffreys Moseley.

Mitjançant un enginyós dispositiu amb el qual exposava, successivament, vàries mostres d'elements a un feix d'electrons, Moseley va deduir que en els àtoms hi ha una quantitat que s'incrementa regularment en passar d'un element al següent. Tal i com el mateix Moseley va publicar a la revista "Nature", *aquesta quantitat només pot ser la càrrega positiva (el nombre de protons) del nucli central de l'àtom, de l'existència del qual tenim ja una prova definitiva*. Moseley va dilucidar el nombre atòmic de fins a 30 elements, encara que no va passar de l'or. La raó va ser la Primera Guerra Mundial. Moseley es va allistar a la divisió de *Royal Engineers* i va caure en combat el 10 d'agost de 1915, als 27 anys d'edat. A partir de la contribució de Moseley es va assignar un ordinal a cada element i es va poder saber, de manera inequívoca, quins espais faltaven per omplir.

La taula periòdica és una de les fites més cabdals, no tan sols de la història de la química, sinó també de la ciència en general. Un mapa d'enganyosa simplicitat, capaç d'autoedificar-se en funció de la inherent constància de les propietats essencials dels elements. No deixa de ser lamentable que cap de les dues persones que més van contribuir a la seva concepció guanyés un Premi Nobel.

La taula periòdica és una de les icones més poderoses de la ciència: un document simple que captura tota l'essència de la química en un disseny elegant.

(E. Scerri)

B 5 Bor	O 8 Oxigen	N 7 Nitrogen
Es 99 Einsteini	Ti 22 Titani	U 92 Urani

GrAfOmAnla La dlaBòLiCa MaNia D'eScRiUrE

Final. Ai las...

■ **Sergi Urzay**

Saps què? Si alguna vegada et pregunten per mi, fes una cosa. Dissimula, fes veure que no em coneixes, que no varem tenir res tu i jo, no els diguis el que vaig significar per a tu en un moment, ni tampoc que haguéssim pogut ser alguna cosa si no hagués sigut per nosaltres dos. Tu fes això, saps per què? En primer lloc, perquè si els dius això no et creuran pas. Diran que estàs guarnint la teva vida, que ets una exagerada, que és impossible que una persona així existís. Pensaran que has perdut el cap, es riuran de tu i argumentaran que segueixis amb la teva vida, que és l'única manera que tenen per fer-nos oblidar mútuament.

Perquè si et pregunten per mi, m'agradaria que callessis, però que deixessis anar un gran somriure. Voldria que no els preguntessis tu a ells sobre com em va, perquè si em va malament no et preocupis que ja t'arribarà la notícia amb pèls i senyals, no ho dubtis. Seran detalls que cauran com gotes de pluja sobre la teulada de la teva vida, bocinets de records que l'única cosa que faran es acumular-se sobre les canonades per a després desaparèixer. I si m'ha anat bé no perdis l'esperança perquè també t'arribarà. Alguns intentaran aixafar la teva felicitat abocant els meus triomfs com si fos aigua oxigenada sobre les ferides (i tots sabem com cou...). Però en el fons, segur que tot el que et diguin vindrà tard i malament.

Què cony saben ells de tu i la teva felicitat? Jo crec que he pogut mantenir contacte amb ella, però i ells?

És curiós però no crec que ningú es pugui imaginar el que sentiràs quan et preguntin per mi. És més, no crec que puguin, ni han de poder. Probablement notis el destorb d'aquella pregunta que no es va tancar mai amb un signe d'interrogació. Probablement percebis un què hagués passat si... Probablement puguis lamentar que seguim essent dos. Hi ha una distància molt petita entre un sí que acaba atorgant un no.

Si et pregunten per mi, prova de no menysprear els meus records. Segurament poden rondar durant un cert temps, abraçant qualsevol excusa per a fer-se sentir de tant en tant i que així algú els presti atenció. Pensa que aquests records són records fabricats conjuntament. Fes-los-hi qualsevol cosa, encara que sigui una mica de cas.

Deixa'm dir-te que si et pregunten per mi, això vol dir infinites coses. Per exemple, que per molt que volgués, no vaig poder partir tan lluny de tu com vaig desitjar. També, que per molt que tu anhelessis, no et vas poder quedar tan a la vora d'on un cop es va ser feliç. No et preocupis, de veritat, miraré d'estar bé. Només estaré satisfet si algun dia et preguntin per mi, satisfet amb que algú torni a abraçar-te d'alegria.

Així doncs, quedem que si algun dia et pregunten per mi, fes-me cas i dissimula. Fes veure que m'oblides, perquè així i només així, m'acabaràs oblidant. Ja m'ho diràs.

L'experiència ja viscuda de Llätzer

■ **Joan Pubill**

Llätzer, un jove fantasiós, assegurava que després de batre's amb la mort vetlles senceres, acabà cedint-li la partida i defallí, però, que sense saber com, es trobà en un país remot i misteriós, on les aigües dels rius tenien gust d'aiguamel i la fauna era exòtica i exuberant. Després, inesperadament, com si s'hagués tractat d'un somni, es despertà sense indicis ni senyals d'haver expiat.

Els convilatans, meravellats pel relat, li demanaren repetidament que els plagués amb la flamant experiència. Entusiasmat per l'atenció que rebé, els delità amb la faula ocurrent i imaginativa fins a la sacietat. Quan contemplava com l'audiència, crèdula, s'esbalaïa en escoltar-lo parlar, se sentia reeixit, estimat i important.

Al capvespre, l'afligí una severa pulmonia. Delirà i somicà fins que, irremediablement, va deixar-se esllanguir. Llavors, observà un jardí ufanós amb éssers alats tocant trompetes radiants i, quan el cor se li omplí de goig, obrí els ulls d'improvís i veié el rostre d'un desconegut amb barba que li mussitava: "Has tornat a la vida després d'haver contemplat el Paradís. Lloat sigui el Senyor."

L'endemà, famolencs d'històries fresques, els veïns li preguntaren: "Alguna novetat, Llätzer? Has admirat cap portent?". Trist i afligit, contestà amb impotència: "Avui res de res".

GrAfOmAnla La dIaBòLiCa MaNia D'eScRiUrE

Los que no olvidan

■ Federico Marrero

—Dedicado a los presos antifascistas del estado español—

Caminasteis lento pero a paso firme,
con vuestras ideas y sentimientos
marcando la senda y el ejemplo,
soberanos de vuestro destino
y también el nuestro.

Los billetes os encadenaron los pies,
borraron vuestras huellas,
os robaron el futuro,
hizo de vosotros miedo,

pero los que leemos
más allá de sus cuentos sabemos,
quienes son los terroristas
y quienes son los buenos.

Vuestra entrega, vuestro coraje,
nos hace despertar con ganas de no dormir,
porque soñar con los ojos abiertos
y luchar por ello, sí es vivir.

Vuestra celda, quita vendas
pero ver la realidad implica también veros,
por todos los muertos inmortales,
que en prisión por luchar por mis derechos
y de toda la clase obrera cayeron;
juramos, que de allí os sacaremos.

Presos de perseguir la dignidad,
presos de denunciar la barbarie,
presos y encadenados pero con más libertad
que los que tienen la llave,
para sacaros de la cárcel.

Morir por un ideal,
os hará inmortales, y libres,
por mucho más tiempo,
porque siempre formareis parte
de los que no olvidan.

Diaries

■ Marc Bosch

Marc Bosch is a student of 4th ESO. He likes writing and he loves science fiction. Here you can read the first chapters of the novel he has started writing. It's exciting! Hope you'll enjoy it!

This is a book about a man writing on his diary day after day, on a world destroyed by the atomic war that took place in 2113, all the world came in war and now everything is destroyed. The man was called John, lived in California, he is one of the few survivors of the atomic war. The air is not toxic, but some meals are.

Day 1

I've woken up in my house, everything is in ruins, hopefully I don't have any mutilated limbs, but what I saw outside was the most terrible thing I've ever seen. There's nothing but sand and some grass. I picked up everything I could from my house and I started my journey to find someone else. At the moment I've found a flashlight and some food and drink. The batteries of the flashlight are running out. I walked a bit outside, around the house, to check if I could see something around, supplies or something, but nothing came out, just sand, and rocks. I'll keep searching around my house, I hope there's some kind of weapon or something I could use to defend myself against anything that could attack me. I've found an iron bat, it's old but it could resist a lot now. The night's coming, I'll stay in my house, because I don't know anything from outside, I prefer to stay in, safe and sound. I blocked the door with some wood sticks and planks. But the worst thing is at night, I heard some strange noises outside, like a thing running, searching for something, maybe an animal.

Day 2

Today I woke up as usual, I had to unlock the door and remove the wood planks and sticks, and then I found something interesting and strange at the same time: it was a rat with five legs. I supposed it was because of the radiation. I picked up my stuff, and I started walking away. At first, there was a huge and extended desert, but after two hours, I saw big buildings, it was the old city. I thought it could be a good idea to go and check for supplies and so. When I arrived, the first thing I did, was to go to the police station, to see if I could find something else than this metal bat. I arrived there and I saw some kind of human form far away. It walked strangely, I shouted to see if he understood my language, he turned and started walking towards me, I was a bit scared, but I had my metal bat. I prepared myself, and it was a mutant! I was ready to attack, it seemed I was quicker than him. Well, I won't give details about how he looked like after. I finally found the police station. I checked it all, and there were some good things! I found a skeleton on a rusty box, I pushed away the skeleton and unlocked the box, inside there was a pistol and ammunition! I felt so much safer when I found the gun, then I saw the hotel in front of the Police station, I checked the whole building, there was nothing inside, just dust and some cockroaches, I secured the door, prepared the bed, and started to sleep.

Llibrofàgia

Guerra freda en territori calent

■ Joan Pubill

Un any després de l'atac israelià al Líban, David Cornwell (Poole, 1931), sota el pseudònim de John Le Carré, publicà *The little drummer girl* (1983). La novel·la s'edità en un context en què la Guerra Freda no estava polaritzada entorn Washington i Moscou: la guerra del Yom Kippur el 1973 demostrà la ineficàcia del control bèl·lic i l'emergent protagonisme d'estats fins aleshores satèl·lits. Le Carré, conscient del giravolt en la contesa, araconà la trama de la saga Smiley –*Trucada per al mort* (1961) o *El talp* (1974)– perquè no trobà la manera d'encaixar els conflictes de la *Primera Guerra Freda* entre els Estats Units, l'MI6 i el soviètic Karla amb el Pròxim Orient.

La trama gira al voltant del reclutament d'una jove actriu anglesa, Charlie, per part d'agents israelians, la missió de la qual consisteix a arribar fins al cap d'una cèl·lula palestina terrorista. Tot i que l'argument de la novel·la sigui ficció, el relat té un peu ancorat a la realitat. Encara que no s'expliciti, Le Carré s'inspirà en Mike Harari, agent de pes en el Mossad, per donar forma a Kurtz,¹ i en un dels dirigents d'Arafat i l'OAP en elaborar Khalil.²

La complexitat d'interessos s'ha d'englobar en la conjuntura política i diplomàtica de l'època. El govern format el 1981, amb Menahem Begin com a primer ministre, i Isaac Shamir i Ariel Sharon, ministres d'Afers Exteriors i de Defensa, és considerat el més dretà i nacionalista que ha tingut Israel.³ Els temors que Kurtz transmet a Misha Gavron es tradueixen en el fet que el Mossad, malgrat la puixant bel·ligerància de sectors polítics i de l'exèrcit, no veia clar un atac directe al Líban sense conèixer el poder del moviment *Hezbollah*.⁴

Segonament, a partir de l'ascens de Helmut Kohl el 1982, la RFA accentuà l'aproximació a la política americana.⁵ A diferència de la RDA, la República Federal mantenia bones relacions amb Israel –actives des de 1950–. Alexis i Kurtz personifiquen aquestes relacions, no absents de dubtes; Litvak representa els recels que es manifestaren en la rebuda de Kohl a Israel el 1984.⁶

Per últim, el paper de l'administració Reagan és invisible però existent. L'odi dels activistes cap a la superpotència occidental no són infundats: el 1983 els EUA firmaren un acord amb Tel Aviv on els primers reconeixien el dret d'invasió al Líban.⁷

Com a britànic, Le Carré no eximeix de crítica el seu país, recalcant la decadència britànica. No s'ha d'oblidar que l'escriptor va estar relacionat amb els afers exteriors britànics durant dècades. També cal recordar que

Begin trobà en l'assassinat d'Argov, en sòl britànic, el pretext per iniciar la invasió del Líban. Documents desclassificats demostren l'ambigüitat de Londres.⁸ Malgrat les evasives de Thatcher a reunir-se amb dirigents de l'OAP, es cità amb una delegació de la Lliga Àrab i contactà amb el ministre exterior d'Arafat.⁹ Així s'entén l'actitud de Picton en donar suport a l'operació de Kurtz.

El missatge de la novel·la –esbiaixat en l'adaptació homònima de la pel·lícula de Hill el 1984–¹⁰ no és partidista, sinó que, com Charlie, deixa que el lector reflexioni i tingui dubtes sobre la pretesa moralitat de cada bàndol, malgrat que Israel sembla sortir-ne vencedor.

1 RABATÉ, François, *Israël/ Palestine. Les combattants de l'ombre*, Calmann-Lévy, 2003, París, pàg. 137.

2 NAVARRO ARISA, Juan José, *John Le Carré, el espía que volvió de Oriente*, publicat a EL PAÍS, Barcelona, 27-03-1983.

3 IZQUIRDO BRICHS, Ferran, *Israel i Palestina: un segle de conflicte*, Eumo Editorial, Vic, 2009, pàg. 83.

4 ANZIT, Ramiro, *Los servicios secretos israelíes en el contexto de la guerra del Líbano y su objetivo "Hezbollah"*, CAEI, 2007, pàg. 1.

5 LARRES, Klaus, ressenya de BLANCHOFF, Thomas, "The German Problem Transformed: Institutions, Politics, and Foreign Policy, 1945-1995". Ann Arbor: University of Michigan Press, 1999, en *Journal of Cold War*, spring 2002, Vol. 4, No. 2, Pages 113-118, pàg. 114.

6 TUCKER, S.- ROBERTS, P., *The Encyclopedia of the Arab-Israeli conflict: a political, social and military conflict*, ABC-CLIO, California, 2008, pàg. 394.

7 *Israel firmó con EE UU un acuerdo secreto que reconoce su derecho a la "autodefensa" en Líbano*, publicat a EL PAÍS, 19-03-1983.

8 GHARIB, Ali, *What kind of friend to Israel was Thatcher?*, publicat a The Daily Beast, 8-04- 2013. / BERMANT, Azriel, *As with all her objects of affection, Israel received bags of tough love*, publicat a The Jewish Chronicle, 11-04-2013.

9 BLACK, Ian, *Arabs are "losing faith" in America: lessons from Lebanon 1982*, publicat a The Guardian, 4- 01- 2013.

10 DENBY, David, *Passion Player*, dins de NEW YORK MAGAZINE, 29-10-1984, pàg. 78.

Llibrofàgia

Opinions d'un pallasso

■ Arnau Figueras

Us presento una novel·la de Heinrich Böll que descriu, com fa també, per exemple, en *El pa dels anys joves*, la postguerra alemanya, la situació que va viure Alemanya els anys cinquanta i seixanta. Hi apareixen la crítica al passat nazi, la doble moral de la societat i una forta crítica a l'Església catòlica. No dic que llegir fantasia no estigui bé, però llegir novel·les que parlen d'un passat recent —el segle XX el considero recent, no trobo que sigui agosat considerar-l'hi— fa que ens fem preguntes, que pensem en nosaltres com a individus i també com a societat. Recordar el passat és sempre un bon exercici per conèixer-nos i entendre'ns més bé. I en dies com aquestes (escric això a finals de maig), en què hi ha gent que es permet de dir que el bombardeig de Guernica va ser un invent propagandístic del diari anglès *The Times*, la qual cosa representa una mostra de negacionisme que a països com Alemanya està penat per llei, en dies com aquests, deia, és encara més interessant llegir històries del passat d'Europa perquè no tornem a repetir els errors comesos.

Böll, nascut el 1917 i mort el 1985, és un dels autors més reconeguts de la literatura alemanya de postguerra. Natural de Colònia, va ser reclutat per lluitar a la segona guerra mundial i fou capturat l'any 1945 per tropes nord-americanes. Acabada la guerra, es dedicà a la literatura i a altres feines editorials per guanyar-se la vida. El 1972 li fou concedit el premi Nobel de literatura. Les seves obres més destacables són, juntament amb l'obra que presentem, *El pa dels anys joves*, *Casa sense amo* o *Billar a dos quarts de deu*.

Opinions d'un pallasso —novel·la publicada l'any 1963— és la història d'un clown en crisi, perquè la relació que tenia amb una dona es trenca. La relació entre tots dos s'acaba amb la fugida de la dona, molt catòlica, per desavinences amb el pallasso, que no és catòlic i perquè ell critica la doble moral de l'Església catòlica. Després que la dona l'abandoni, el protagonista s'abandona a l'alcohol i cau en la desesperació. Gran part de la novel·la, el protagonista, en penúries econòmiques, busca ajuda en coneguts i parents. A través sobretot del personatge del pallasso, Böll critica la moral de part del poble alemany, que va passar del nacionalsocialisme a la república federal sense reflexionar, critica el canvi de valors segons la conveniència, sense tenir cap mena de principis. Un exemple clar és la mare del pallasso, la qual havia estat nazi convençuda i després de la guerra forma part del comitè per a la reconciliació del conflicte racial.

La traducció, feta als anys 80 per Carme Gala, és, a parer meu, millorable. És un català que trontolla, insegur, a vegades amb construccions dubtoses. El model de llengua no està ben definit. Però no en podem culpar la traductora. En una edició dels anys 80 (curiosos, d'altra banda, que no s'hagi reeditat l'obra), amb el gran nombre de traduccions al català en els 40 anys anteriors i amb un privilegiat ús públic del català, es permet la vacil·lació, l'encarcarament, el dubte. Alguns exemples són l'ús de "desitjar" en comptes de "voler" —error que també ha sorgit darrerament en referència al verb que caldria fer servir en una hipotètica pregunta d'una hipotètica consulta, ja sabeu a què em refereixo— En concret trobem la frase "Algú desitja dir alguna cosa?", totalment artificiosa en català. Podríem dir "Algú vol dir alguna cosa?". També cal dir que hi ha un ús irregular de l'article amb els noms propis, a vegades hi apareix "en Hans", "en Georg" i a vegades apareixen els noms sols. Hi ha, també, un ús erroni dels possessius, en passatges en què en català s'ha de fer servir l'anomenat datiu possessiu o en què simplement el possessor se sobreentén... Vegem-ho en un exemple: "Quan vaig posar la meua sobre el seu front". N'hi hauria prou dient "Quan vaig posar-li la mà al front", i amb el context se sap perfectament de quina mà i de quin front parlem.

A més a més, també hi podem observar calcs provinents de construccions o paraules alemanyes. Per exemple: "... en aquestes associacions confessionals tenen una *imaginació* (!) dels honoraris una mica desgraciada". Aquí s'entreu la paraula alemanya "Vorstellung", que pot voler dir tant imaginació com idea (tenir una idea d'alguna cosa). Un altre calc el trobem en la frase següent (parlant d'un decret) "Jo em meravello que ningú no hagi marxat cap a Doorn per deixar que el firmessin". Clarament, es dedueix el verb alemany "lassen", que vol dir "deixar", però que aquí significa "per fer que el firmessin", "per fer-lo firmar" o simplement "perquè el firmessin". En català ja queda clar amb la tercera persona de plural que ens referim a algú desconegut, a expressem la impersonalitat.

Malgrat tot, l'obra és molt recomanable. I l'estil de Böll, no gens feixuc, converteix el llibre en una bona opció per a la platja. Els temes tractats, però, no són tan lleugers, poden fer ennuegar una mica. De totes maneres, bon estiu i bona lectura!

Entrevista a Albert Espinosa

■ Mònica Batlle

L'altre dia a tutoria vam escoltar una entrevista a Albert Espinosa feta per Catalunya Ràdio. Durant l'entrevista van parlar de la seva vida en general i del seu nou llibre titulat "Brúixoles que busquen somriures perduts".

Jo trobo que el simple fet de saber que la seva infància i adolescència l'ha viscut dins d'un hospital lluitant contra els diferents càncers que se li han anat posant pel camí, ja fa que tots pensem que és una persona diferent, positiva i sobretot amb molt de coratge i força interior.

L'hospital va ser casa seva durant deu anys, deu anys que probablement se li haguessin fet eterns si no fos pels companys que va conèixer. Ell diu que té 4,7 vides, 3,7 de les quals es van perdre a l'hospital, i que ell, juntament amb els seus altres companys, es van repartir per tal de viure-les com els propietaris haguessin volgut.

La seva manera de pensar sempre és positiva. Ell diu que en haver estat tan a prop de la mort i seguir viu és el que fa que ara vulgui viure tan intensament. Sap parlar de la mort, sense tenir por a arribar-hi, cosa que no sap fer tothom. És difícil no témer la mort, ja és prou complicat parlar-ne.

Durant l'entrevista parla també "d'arxipèlags de sinceritat", diu que és la base del nou llibre que ha escrit, al mateix temps que ens explica que la sinceritat és el millor i el més important que hi pot haver entre dues persones.

Ha sabut redactar les experiències que va viure aquells deu anys dins l'hospital, tot el que va aprendre, en un llibre titulat "El món groc", que ha passat a la televisió amb la sèrie "Polseres vermelles" rebent una gran audiència.

Ha estat molt interessant i m'ha agradat molt.

I si en fem una pel·lícula?

Un beguí oblidat

■ Elvis Mallorquí

(M'estiro al llit, mirant cap a la meua esquerra)

No puc més.

I demà he de lliurar el text per a la revista de l'institut! Si encara l'he de començar a escriure... De què el faré, aquesta vegada?

(Al cap d'una estona, em giro de costat, cap a la dreta)

Les idees... Se m'acaben.

De què... puc parlar?

(Em regiro una altra vegada, la tercera, cap a l'esquerra. M'acabo adormint. A fora, comença a ploure)

– Senyor!

– Senyor, desperti's!

(No sento res)

(Aixeco el cap i miro el despertador)

– Qui em crida? Però si són les dues de la matinada! Dec estar somniant.

– Sóc jo, senyor!

– Et sento, però... on ets? No et veig.

– Aquí, sóc aquí, miri'm. Al davant de l'església.

– Ara sí, ja et veig. Però què fas aquí fora, despulat? I plovent! Entra a l'església.

– Ja ho voldria, jo. Però el bisbe no em deixa, m'obliga a estar-me aquí fora, lligat a l'argolla, tot un any.

– Au va! M'estàs prenent el pèl. Si el bisbe, avui, no pinta res. Que és Carnaval, pot ser? Això que has muntat és un espectacle, una *performance* que diuen alguns...

– No entenc les seves paraules, senyor. Després de suplicar-li misericòrdia i prometre que corregiria els meus errors i que compliria la penitència que m'imposés, el nostre bisbe, mossèn Pere de Rocabertí, em va condemnar a passar un any sencer davant la porta de l'església de la Bisbal.

– Però no fas cara de passar-t'ho malament. Si estàs rient! Com és això?

– Avui és la vetlla de Pasqua de l'any del Senyor mil tres-cents vint-i-un. Per mi, el dia més feliç de tot l'any.

– És clar. Deu ser perquè ets creient. Això ara no passa tant... La fe està en crisi i l'església, també.

– Feliç... perquè el dia d'avui, 14 de març, quatre anys enrere era a Narbona en la festa de celebració del traspàs de Pere Joan Oliu, el mestre del meu mestre i de tots els beguins que volem seguir de prop l'exemple de Crist.

– Beguins? Pere Joan Oliu? De què m'estàs parlant...

– Pere Joan... era un home sant, un home bo. Diuen que havia fet miracles, quan encara vivia. Ara ja fa més de vint anys que és mort, però les seves relíquies continuen obrant meravelles i la seva paraula continua ben viva. Sobretot quan ens trobem amb tota la família per llegir-los, com per les festes de Nadal d'ara fa dos anys, a Girona, a la casa dels pobres...

– Ah... que també feu àpats per Nadal? I feu el verset de Nadal? Amb la família? Que divertit...

– Ens trobem, fem dejuni, llegim fragments dels Evangelis i parlem... Pere Joan ens va ensenyar el camí de la perfecció evangèlica, fora de l'església, la gran bagassa que fa corrompre i perdre els homes!

– Ja hi som... Ara malparles d'una dona? Que estàs casat? Com se diu la teva muller?

I si en fem una pel·lícula?

– Casat amb Déu, no pas amb cap dona. El matrimoni no és sinó un bordell, una manera de viure en pecat permesa per l'església. El món està arribant a la seva fi... S'acosta el temps de l'Anticrist!	– També has sentit a parlar de les profecies dels maies? El dia 21 de desembre diuen, la fi del món ja és aquí!	
– Ho va dir Pere Joan, que ho havia llegit del profeta Joaquim de Fiore. Abans de quinze anys començarien les tribulacions, tot el món es perdria, les dones es menjarien els seus fills, res no serà igual...	– Estàs parlant de la crisi? Al pas que anem, aviat passarà això que dius...	– Caram! Aquí no cal punxar el telèfon ni res! Tothom espia tothom. I el rector, què?
– L'Anticrist ja ha arribat, és qui ocupa el tron de Sant Pere i que de Roma l'ha portat a la ciutat francesa d'Avinyó. És el papa... que ens ataca als que diem la veritat a tothom. Els textos sagrats no parlen de l'església, Crist era pobre i nosaltres volem ser com ells. No fem com els rics que, per salvar la seva ànima, fan esplèndides almoines als canonges i als abats. Nosaltres preferim viure de les almoines de la gent del carrer, dels pagesos, dels artesans, que ens les donen perquè els donem l'esperança que el món canviarà aviat..., que es capgirarà del tot...		(Badallo) (Hi torno) – Tortura... No cal que segueixis... I al final, què va passar?
– Fa vuit anys que el papa va fer cremar els llibres de Pere Joan Oliu arreu de la Cristiandat... Però en vam fer enviar còpies a Grècia, fora de l'abast dels agents del dimoni que es fa construir un palau fastuós a Avinyó... Llavors, ens va començar a perseguir a nosaltres, a la família dels beguins...	– Home... si continues així, ja entenc que la jerarquia eclesiàstica... s'hi hagi posat pel mig.	(M'ajec al llit) (Les parpelles se'm tanquen, però les torno a aixecar) (Res. Al final m'he acabat adormint un altre cop)
	– Així... sou d'una societat secreta, d'una mena de màfia. Això de la "família"... ara ho entenc. I amb què trafiqueu?	– Senyor! Senyor! (Ja no sento res)
– Jo mateix vaig ser a Cabestany, prop de Narbona. El bisbe i l'inquisidor van fer-hi cremar tres beguins, que només havien hostatjat uns frares franciscans que fugien del papa... A la foguera!	– I va ser allà on et van caçar? Com et vas deixar atrapar? Et van trair els teus companys?	– Ara tots som perseguits, a tot arreu! No podem dir res del que pensem, les orelles són a tot arreu. Unes dones, a la Bisbal, em van sentir que deia a un amic que si arribava a explicar tot el que jo sabia, demà al vespre ja no seria davant del foc de la llar. I ho van explicar al rector. – Era el temps de confessar-se i el rector ja sabia quines preguntes m'havia de fer. No em vaig poder defensar. Al cap d'uns dies, em van acusar d'haver-lo pegat amb unes vares de fusta i em van repetir l'interrogatori a la cel·la del palau del bisbe a la Bisbal.... No sé què em van fer... Ferros roents, crits, sang... Vaig començar a veure visions... L'Anticrist se'm va aparèixer acompanyat de dos àngels que venien a buscar-me, amb un carro estirat per dos grifons voladors... – Vaig perdre el coneixement... Quan em vaig despertar no sabia on era, fins que al cap d'un parell de dies a pa i aigua em van llegir la sentència. Es veu que ho vaig explicar tot, que ho vaig acceptar tot, que ho vaig jurar tot. Però no recordo res de res. Sé que estic viu, però és com si m'haguessin matat la meua ànima. Per aquesta via que em deixen dur, potser hagués valgut més haver-me llançat a la foguera de Cabestany... – Ja no m'escolta. S'ha tornat a dormir. Com tots els altres a qui he visitat en els últims set-cents anys. Què més he de fer per rescatar la meua veu de l'oblit?

Cinema

El lado bueno de las cosas

■ Enric González

Títol: El lado bueno de las cosas**Títol original:** Silver Linings Playbook**Any:** 2012**Duració:** 122 minuts**País:** Estats Units**Gènere:** Comèdia, Drama**Classificació:** +12

Explica la història d'un noi i una noia, però no una història normal i corrent, ja que ells tampoc són persones normals i corrents. Pat pateix un trastorn bipolar i ha estat vuit mesos ingressat en l'hospital psiquiàtric de Baltimore per apallissar un home, que sabràs qui és quan vegis la pel·lícula. Per altra banda trobem Tiffany, una viuda jove que troba en el sexe la manera d'escapar del dolor de la pèrdua del seu marit. Els dos se senten terriblement incompresos i deixen anar tot el que pensen sense rumiar-s'ho dues vegades. Però la amistat que tenen els ensenyarà a treure el costat bo de, fins i tot, les pitjors situacions.

La realització de David O. Russell és una de les claus de la pel·lícula que es va ben mereixer la nominació als Oscar. Inclou ingredients com les terceres persones, els secrets, el gelos, el ball, la obsessió per l'ordre del pare de Pat... Russell enfoca aquestes situacions des de la sorpresa.

Començant pels seus personatges, interpretats tots ells de manera excepcional, trobem al fantàstic Bradley Cooper que ens demostra la seva capacitat d'interpretació dramàtica, conquerint l'audiència amb el seu paper optimista però fràgil Pat Solitano. Jennifer Lawrence ens ensenya la seva fabulosa capacitat d'interpretació, fent genial cada escena en la qual surt, fins al punt que quan no hi és, la trobem a faltar. I també gaudim la interpretació de Robert de Niro, que tot i no estar acostumats a veure'l amb papers així, trobo que les emocions que transmet fan que aquesta interpretació sigui una de les millors durant els seus últims anys de carrera. I què podem dir de Jacki Weaver? Trobo que la seva interpretació és senzillament formidable.

L'èxit de 'El lado bueno de las cosas' es deu a la seva original història, els divertits diàlegs, la fabulosa interpretació dels actors, tant principals com secundaris i la gran capacitat de direcció que posseeix David O. Russell. També tenim l'optimisme que transmet la pel·lícula i que, com el protagonista, ens anima a buscar el costat bo de les coses.

En conclusió, aquesta és una pel·lícula per disfrutar. Divertida, emotiva... és una d'aquelles que voldries que no s'acabés mai.

Esports

Temporada de liquidació

■ Artau Pascual

En les circumstàncies de crisi emocional que està vivint l'aficionat culer, només ens queda dir que estàvem massa ben acostumats. Era rutinari guanyar 4 títols l'any? És necessari tirar-ho tot per la finestra en una temporada en què només hem guanyat la lliga? Repeteixo: LA LLIGA!!? A més a més no em crec que el barcelonista consideri que és una mala temporada caure eliminat a semifinals de Copa del Rei contra el Reial Madrid i a semifinals de Champions contra el futur campió, el Bayern de Munich, que a més a més, ha trencat l'hegemonia blaugrana a Europa. Cert és que les formes amb què hem caigut no han estat les correctes, no hi havia dignitat per enlloc, però l'equip estava trinxat i no podia més.

A un equip que ha guanyat infinitat de títols durant l'"era Guardiola" i aquesta lliga amb les restes de l'essència dels anteriors anys, no se'l pot qüestionar així: 2-6 contra el Madrid, 4-0 al famós Bayern de Munich, 4-1 a la final de Copa contra el Bilbao, 2-0 a la final de la Champions contra el Man UTD... d'això dubtem?

Aquest va ser el primer estiu que Messi va poder fer pretemporada com els que no van jugar Eurocopa ni Jocs Olímpics. La pretemporada no deixava dubtes, semblava que tindríem fons d'armari, que jugadors com Sergi Roberto, Rafinha o Deulofeu tindrien més protagonisme del que al final han acabat tenint. És evident que la temporada va començar perfectament bé, només vam cedir dos punts dels possibles: 55 de 57, un empat contra el Madrid. A la segona volta, l'equip va patir una estranya metamorfosi que, davant la gran segona volta del Reial Madrid, que va estar incommensurable, no ens ha deixat opció.

Ara que semblen un equip competitiu, però no el més competitiu d'Europa, és el moment d'ensenyar la porta de sortida a pesos pesants de l'equip d'aquest últim cicle victoriós com: Xavi, que hauria de començar a rotar, Puyol, que es lesiona cada dos per tres, Alves, Villa, Valdés, Pinto, Song, Pedro... I al mateix moment cal obrir la porta d'entrada a joves del filial, Neymar, Hummels, Bale, Rooney, Ter Stegen, Reus, Lewandowski, Courtois... S'han de reutilitzar jugadors.

Final Four estranya, oi?

■ Artau Pascual

Olimpiakos, Madrid, CSKA de Moscou i Barça. A priori, el normal hagués estat invertir l'ordre, però va saltar la sorpresa ja des de bon principi amb l'Olimpiakos-CSKA, un partit genialment jugat per l'Olimpiakos i simplement NO JUGAT pel candidat millor no posicionat per al títol: el CSKA de Moscou. El partit va començar igualat; però perquè SonnyWeems i ViktorKhiriapa aguantaven els russos, que seguien investigant la "desaparició" del base MilosTeodosic. Els grecs van començar endollats, bàsicament per la feina d'Sloukas, Pero Antic i Acie Law. Els grecs, també tenien l'estrella desapareguda, jugava VasilisSpanoulis? El primer finalista: l'Olimpiakos.

Amb la baixa de Nathan Jawai, el Barça Regal va sentir una notable debilitat en el seu joc interior, ni tan sols el pivot croat AnteTomic, que va fer un gran partit (18 punts i 14 rebots) va poder evitar l'envestida de banqueta del Reial Madrid: Wallace mig lesionat, Lorbek absent, Tomic estel·lar i M'Baye testimonial; contra Mirotic, que com sempre ha estat el més decisiu, Reyes clau, Slaughter que ara aprofita un bon moment i Begic, que sembla que no però sempre hi és. El que sí que és innegable és l'afinitat dels exteriors del Barça: molt bé Saras, Navarro i "Marce" Huertas. Victòria del Madrid.

Perdonin, on puc trobar VasilisSpanoulis? Doncs el pot trobar decidint ell tot solet una Eurolliga. Aquesta frase ho explica tot: durant el primer quart, el Reial Madrid va escombrar de la pista l'Olimpiakos amb un parcial de 27-10, amb un immens Sergi Llull i tres quarts del mateix es pot dir de Rudy Fernández. Al segon quart, l'Olimpiakos va començar a recuperar sensacions i posar-se al nivell d'un finalista com cal, cosa que com bé es va poder veure no va fer en cap moment el Madrid: em refereixo al joc brut de Rudy, entre d'altres.

Al tercer quart, l'Olimpiakos, de la mà d'Antic, Sloukas i altres es va posar per davant fàcilment, el Reial Madrid va abaixar els braços de forma descarada, tot i això només perdia d'1 punt. Tic-Tac! Tic-Tac! Hora de despertar-se! Va tenir 30 minuts de mandres, però es va posar l'equipació grega i va destapar les vergonyes del Madrid: ni més ni menys que de VasilisSpanoulis, un parlo! Benvingut al O2 Arena! 4 triples i un excel·lent domini i administració del temps que va fer vèncer "els lleons grecs" a la final. Si al principi havíem dit que el Madrid havia escombrat el Madrid havia escombrat els grecs durant el primer quart, podem dir que els grecs van aspirar directament o van declarar persones "non-grata" els atacants del Madrid.

Una cosa que es podria retreure a l'Eurolliga, són les finals de consolació; són una forma inútil de fer perdre el temps, cansar i lesionar els "basquetbolistes". I últimament, s'estan començant a fabricar altres formes inútils de destrossar els jugadors de qualsevol esport... No volem dir que els encarregats de fer els calendaris han fet un màster específic de com treure's del barret partits inútils.

Llocs per descobrir

L'Alvèrnia, el paradís dels volcans!

■ Robert Alcañiz

Fins al moment només havia escrit sobre països en general, però aquesta vegada em centraré més en una zona geogràfica, concretament l'Alvèrnia. Aquesta comunitat autònoma de França, per així dir-ho, es caracteritza pels volcans.

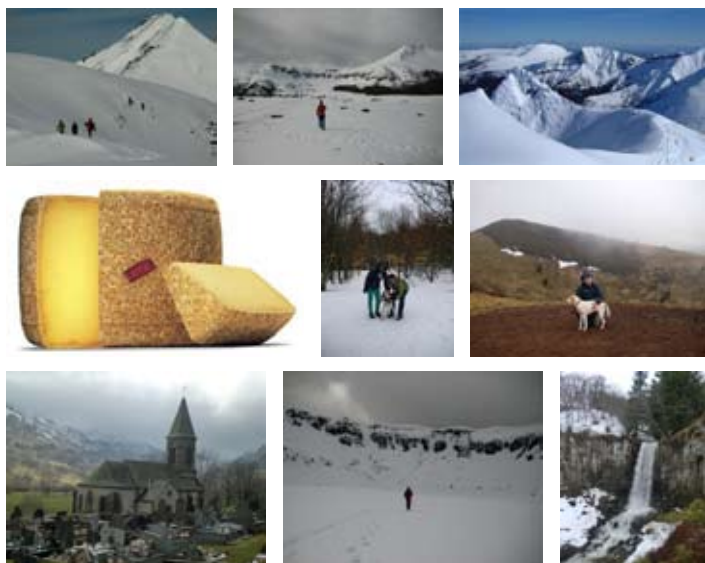
Probablement no és la zona més coneguda de volcans al món, com per exemple Hawaii, la costa oest dels EUA, les illes d'Indonèsia o Sicília, però va ser una zona molt activa milions d'anys enrere. Jo no penso fer-vos una classe de geografia, però m'agradaria que paréssiu atenció a les dades.

Els volcans es troben principalment a l'oest d'Alvèrnia. A causa de les diverses erupcions en zones concretes, han fet que es diferenciïn tres massissos principals: el Cantal, el Mont-Dore i el Puy de Dome. Les muntanyes més altes dels tres massissos són el Plomb du Cantal (1855m), el Puy de Sancy (1885m) i el Puy de Dome (1464m), respectivament. Tot i que en realitat, abans que es formessin aquests nous volcans, n'hi havia un altre amb el cràter més gran d'Europa. A simple vista no es pot veure ja que uneix aquests tres massissos i, per tant, ocupa una superfície immensa!

Però aquesta regió no només es caracteritza pels volcans, sinó que els formatges també són un atractiu turístic. Es poden trobar diversos tipus de formatges: el cantal, el salers, el Saint-Nactaire, el Fourme d'Ambert i el Bleu d'Auvergne. I per promocionar les formatgeries i els formatges, pots demanar un mapa on surten totes les formatgeries (més de 30) que hi ha a l'Alvèrnia.

I deixant de banda els formatges i els volcans, ara us vull parlar una mica sobre les activitats que podeu fer. Bé, com ja he dit abans, Alvèrnia és una zona molt muntanyosa, per tant, s'hi poden practicar esports com el senderisme o l'esquí. Però no tota la regió és muntanyosa, també hi ha llocs relativament plans per on es pot fer bici. A més, hi ha camins per tot arreu i molt ben senyalitzats!

Si t'agraden els volcans i els formatges no dubtis més i vés a l'Alvèrnia, però això sí, agafa't un abric perquè, com podreu veure a les fotografies, no feia pas calor, i això que era per Setmana Santa!

Viatge a Roma 2013

■ Text d'Ester Ferrer. Fotografies de Sam Cano

20 de març de 2013

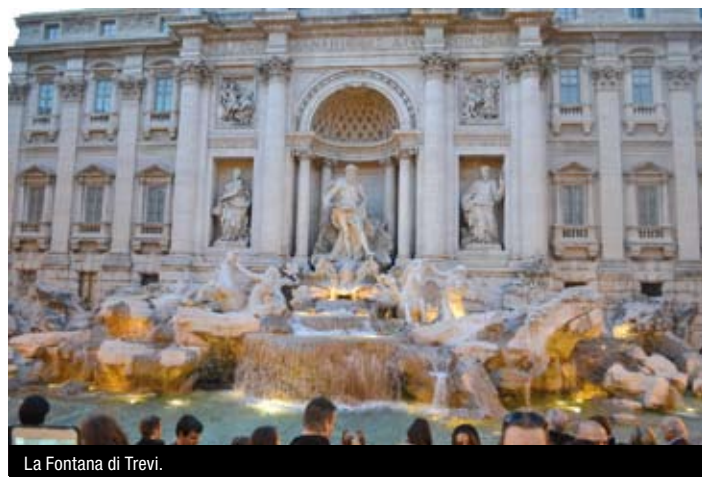
Ja ho diuen, ja, que el primer dia de viatge un aguanta tot el que se li posa per davant.

Després de sortir de l'institut, a una hora que fa mal, per agafar l'avió cap a Roma i després d'un vol sense ensurts, cap a mig matí, l'autobús ens deixa a les escales de la bonica Piazza Spagna. Escoltem unes explicacions breus però interessants i disposem de temps lliure. Per favor, Roma, pizza, pasta, gelats, botigues de roba, italians... Què més es pot demanar? L'hora de dinar arriba i ens dirigim cap a la Piazza Dei Popolo. De camí ens comencen a caure gotes, i alguns de nosaltres, despistats com som, tenim el paraigua guardat a la maleta. Per sort, dinem en un parc on ens podem aixoplugar sota uns arbres. L'hora de reprendre el nostre trajecte arriba i després d'un passejada sota el cel ennuvolat i plujós de Roma, arribem a l'Ara Pacis. Sort que està cobert! A més de visitar aquest monument dedicat a August, fem el xafarder a una exposició itinerant dedicada al món del cinema. Quan sortim d'aquest museu, encara plou. Els professors dubten de si portar-nos a la Fontana di Trevi o no, però, finalment, empenem el nostre camí cap a aquesta majestuosa i famosa font. Tots esperem el moment únic de tirar una moneda, com la tradició diu.

No ha deixat de ploure, i més que persones ja semblen ànecs, així que ens dirigim cap al nostre "hostel". Ens espera una llarga passejada i quan el nostre cos ja està arribant al seu límit, arribem per fi a l'"hostel". I quin "hostel"! La calefacció no funciona, fa fred a les habitacions, i per si no fos suficient, no surt aigua a pressió de la dutxa. On ens hem anat a posar? Un cop ens hem instal·lat i hem mig desempaquetat la maleta, anem a sopar. I, quina sorpresa, pasta! El restaurant no és gaire acollidor, però està prou bé. Quan sortim, ha deixat de ploure. És de nit i els professors ens recomanen d'anar a descansar. Ens tanquem a les habitacions, tot i que encara no per dormir, sinó per xerrar i comentar les primeres sensacions d'aquest primer i plujós dia de viatge.

Al fons, la Piazza Spagna.

La Fontana di Trevi.

Llocs per descobrir

El Colosseu.

21 de març de 2013

Tot i tenir molta son, és hora de despertar-se i preparar tot el que sigui necessari per començar el segon dia a Roma amb bona cara. Les condicions a l'“hostel” no han canviat i les dutxes continuen sense funcionar. Així que després d'esmorzar en una cafeteria propera i poc acollidora, els professors ens comuniquen que han estat buscant altres hotels on passar la nit. Tots estem d'acord que hem de marxar d'on estem instal·lats, així que tornem a fer les maletes.

Per avui hi ha programada una entrada a l'Amfiteatre Flavi, el majestuós Colosseu. Tot i haver-nos d'esperar durant una llarga estona per entrar, l'espera val la pena. Els professors ens donen l'opció de fer una visita guiada amb ells o bé anar pel nostre compte. Decidim explorar cada un dels racons del Colosseu, passem pel primer pis, on hi ha una vista magnífica de tot l'Amfiteatre, i fem unes quantes fotos. Quan ens tornem a reunir tots a la sortida del Colosseu, ens dirigim cap al restaurant on dinarem. I no tornem a tenir més opció que pasta o pizza. Sembla ser, però, que la qualitat dels plats va en augment.

Continuem la nostra visita per la Roma Imperial, passejant per sota d'un Arc de Triomf, un Aqüeducte i pel costat del Circ Romà. Que gran i esplèndid que es veu! No ho volem admetre, però alguns comencem a estar dominats pel cansament. Tot de sobte, ens trobem amb una altra escultura molt famosa que dóna lloc a una llegenda. I és que si has dit alguna mentida i poses la mà a la Bocca della Verità, aquesta es tanca i tu et quedes sense. Seguim caminant, veiem el Teatro Di Marcello i arribem al Monumento Nazionale a Vittorio Emanuele II, un enorme monument dedicat a aquest primer rei de la Itàlia unificada, on es troba la flama eterna, custodiada sempre per dos soldats.

Estem cansats, i decidim descansar una estona a les escales que es troben davant d'aquest edifici. Aprofitem i ens informem sobre més monuments de l'Antiga Roma, entre els quals destaca la Columna de Trajà, situada al mig d'un encreuament de carrers, i en la qual hi ha esculpida, en forma de “còmic” en vinyetes, les guerres de la conquesta de Dàcia.

Tornem a caminar una llarga estona per anar a buscar l'autobús que ens portarà fins al nou hotel. Esperem molta, molta estona. Ja es diu que la puntualitat no és de les millors qualitats dels latins. Finalment, un trajecte de quaranta minuts ens porta fins als afores de Roma, on sembla ser que l'hotel serà millor que l'anterior. I així és. Anem a sopar i una altra vegada, pasta i carn. Per fi arriba l'esperat moment que tots desitjàvem. Habitacions que disposen de calefacció, llits còmodes i banys dignes.

Piazza Navona.

22 de març de 2013

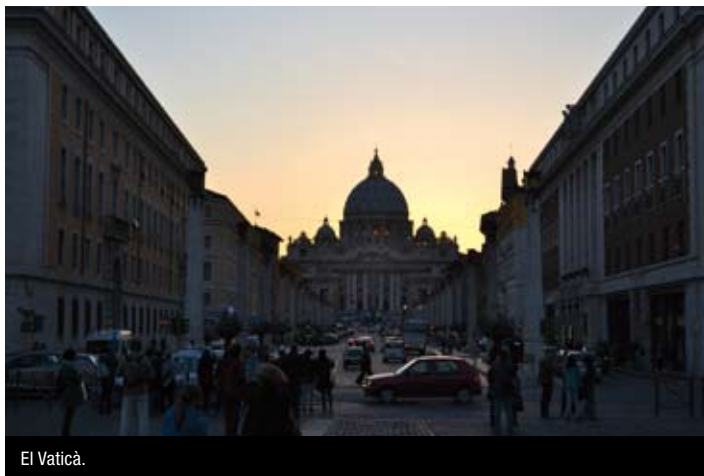
Tot i haver anat a dormir tard, ens hem de despertar aviat per ser puntuals a l'esmorzar. I la veritat és que ha valgut la pena canviar d'hotel. Aquest nou esmorzar que ens ofereixen no té res a veure amb el del dia anterior. Després d'haver esmorzar i recollit a les habitacions tot el necessari, anem a buscar l'autobús que ens portarà fins a Piazza Navona. Quina sorpresa l'autobús! Els italians i les matemàtiques no combinen gaire bé, ja que som 61 persones i l'autobús és de 54 places... Arribem a Piazza Navona, on disposem d'una estona de temps lliure per passejar abans de dirigir-nos al Panteó. Sorprenentment, el Panteó i la Piazza Navona es troben més a prop del que ens pensàvem. Per sort no hem de fer cua per entrar al Panteó i hi entrem de seguida. Quina gran obra aquesta! Després d'haver quedat admirats, reprenem el nostre camí cap al restaurant on dinarem abans d'anar a la ciutat del Vaticà. Els italians comencen a ser monòtons, i és que ni més ni menys que pizza o pasta una altra vegada per dinar.

A la tarda comencem la nostra visita pels museus vaticans, després d'haver passat uns llargs controls de seguretat. Una visita que es fa eterna, amb una hora i mitja de classe de catequisme inclosa. I per fi... la Capella Sixtina. Tot i sentir constantment vigilants dient “no photo” a l'uníson, aquestes pintures et deixen meravellat. L'aire que es respira a la Capella Sixtina no es respira enlloc més. Quan acaba la visita guiada, sortim del Vaticà i hi tornem a entrar per passejar per la Plaça de Sant Pere. Com que ens hem separat en dos grups, estem totalment dispersats per la ciutat que acull les aigües del riu Tíber. Decidim que ens trobarem tots una altra vegada davant del Castell Sant'Angelo, així podem disposar d'una

Als museus vaticans...

Llocs per descobrir

El Vaticà.

mica de temps lliure. El penúltim dia de viatge s'acaba, només ens queda un últim dia per gaudir al màxim. És l'última nit, i es fa difícil adormir-se. L'única cosa que desitges és aturar el temps per fer aquests instants tan agradables eterns.

23 de març de 2013

Aquest matí, els càlculs dels italians han millorat. Ens han portat un autobús de 58 places, tot i això, no és suficient. Avui disposem de tot un matí lliure. Roma. Botigues i més botigues. Pasta i més pasta. Pizza i més pizza. Carrerons petits i més carrerons no tan petits. Sembla mentida que fa quatre dies arribàvem a la ciutat i estàvem instal·lats en aquell "hostel" i ara ja ens estiguem dirigint cap a l'aeroport de Fiumicino.

Comença tot el procediment bàsic per agafar l'avió. La sortida cap a l'aeroport del Prat està prevista a les cinc de la tarda. Al voltant de les quatre ens han comunicat que el nostre vol no pot sortir i estan provant de col·locar-nos en un altre, tot i això, no sabem a quina hora marxarem de l'aeroport. Tot i el cansament que portem a sobre, la veritat és que és prou entretingut esperar-se més estona a l'aeroport. Si haguéssim agafat el vol de les cinc, faria estona que ja seriem a terres catalanes, i d'aquesta forma estem allargant el nostre viatge de forma inesperada i entretinguda. La companyia, per disculpar-se, ens convida a un sopar d'un entrepà i una beguda al mateix aeroport. El temps passa i encara no hi ha res concret, fins que per fi, a tres quarts de vuit del vespre, agafem un autobús fins al mig de les pistes d'aterratge. Ens disposem a marxar d'Itàlia, Roma en concret, una ciutat que ens ha fet passar quatre dies que segurament perduraran a la nostra memòria durant molt de temps.

Tots a Castell Sant Angelo.

Activitats del centre

Pràctiques a Elna

El curs passat, des del departament d'educació infantil de l'Institut de Santa Coloma de Farners, es va realitzar una sortida amb els alumnes del Cicle Formatiu d'Educació Infantil a Elna per conèixer la maternitat, que l'Elisabeth Eidenbenz va crear i dirigir. També es va visitar

la llar d'infants municipal del municipi. Aquest fet es va considerar molt interessant per ambdues parts per iniciar un projecte de pràctiques que s'ha concretat en aquest curs.

El passat 24 de gener, va venir una delegació de l'Ajuntament d'Elna i de la llar d'infants municipal al nostre poble per acabar de redefinir el projecte educatiu. Es van acabar de perfilar els petits detalls, i es van signar els convenis.

Durant la primera quinzena del mes d'abril, dues alumnes d'Educació Infantil de l'Institut, Jèssica Valverde i Elisabeth Cuellar, del cicle formatiu de Grau Superior d'Educació Infantil, van realitzar part de la seva formació en centres de treball a la Llar d'infants municipal d'Elna: *El Ratoli*. Les dues estudiants han fet unes pràctiques on es valorava molt l'ús del català en les aules de la llar així com l'aportació de contes, cançons, tradicions... pròpies de la cultura catalana. Estaven molt interessats en les tradicions culturals catalanes i a recuperar l'ús habitual del català entre la seva població.

El resultat, per totes tres bandes (La llar d'infants d'Elna, alumnes i institut) ha estat molt positiu i ja es parla de la possibilitat de repetir-ho en propers cursos, fins i tot ampliant el nombre de dies.

Ha estat un projecte molt enriquidor per poder compartir i ensenyar la pròpia llengua i cultura, així com per conèixer el funcionament *in situ* d'una llar infantil de la Catalunya Nord, la seva metodologia, principis, valors... Un intercanvi a partir del qual totes les bandes hem sortit guanyant.

Amb una activitat d'experimentació amb xocolata líquida on les cares dels nens ho deien tot, el conte del patufet amb titelles ("patim, patam, patum, que tots cridaven") i amb la llegenda de sant Jordi (amb el drac i la rosa), es van acomiadar el 19 d'abril entre càlides abraçades i un "au revoir".

Per sant Jordi... Una rosa i un drac

El passat 22 i 23 d'abril, els alumnes de primer del Cicle Formatiu d'Educació Infantil de l'Institut de Santa Coloma de Farners van realitzar un petit espectacle per als nens i les nenes de totes les escoles infantils del municipi.

Els infants van poder gaudir d'una tarda de celebració de sant Jordi inoblidable. Amb unes titelles de mida humana i un bou brau grandíssim que es va empassar en Patufet, però que amb l'ajut dels infants i els crits d'en Patufet —"sóc a la panxa del bou, on ni neva ni plou"— va ser rescatat.

També vam aprendre que hem de fer un bon esmorzar perquè "si no esmorzes bé, no tens res a fer" i quins aliments convenen menjar al ritme de la Macarena —"Dóna'm fruites i verdures que tu vulguis, minerals i vitamina..."—.

Per finalitzar, com no podia faltar, amb la llegenda de sant Jordi, on un drac ferotge, després d'escoltar la gent del poble atemorida "Drac, drac, drac, fuig d'aquí si no vols ser el nostre amic" i ser vençut per sant Jordi, va decidir fer-se vegetarià i amic de tothom. I, amb "l'aire és ple d'amor", Conte contat, això s'ha acabat.

Però l'amor, il·lusió i els somriures dels nens acompanyen aquest grup d'estudiants encara avui. Per això volem aprofitar per agrair una vegada més la col·laboració de l'Ajuntament, el tècnic de so, i de totes les escoles, ja que sense ells no hauria estat possible.

I, amb aquesta empena, continuem preparant el projecte del PAI, "Els petits grans científics", per a tots els infants, que es durà a terme el dimecres 5 de juny a la plaça Farners durant tota la jornada.

Activitats del centre

Carcassonne, la Cité Médiévale

■ Arnau Restudis

2n, 3r i 4t d'ESO i Batxillerat Optativa de Francès

El passat dijous 16 de maig, els alumnes de l'institut de l'optativa de francès vàrem fer una sortida a França, concretament a la ciutat de Carcassonne, dins les muralles de la seva ciutat medieval.

El dia no havia començat amb gaire bon temps ja que des de bon matí feia força fred i el cel estava tot ennuvolat

amb l'amenaça que caigués algun ruixat i ens aixafés l'excursió. Però, pocs minuts abans que agaféssim l'autobús, va començar a ploure una mica i no va ser fins passat Girona que no va parar. El trajecte amb bus se'ns va fer força pesat ja que vam haver d'estar-hi una mica més de 3 hores tot i que a mig camí vam parar a esmorzar i a estirar les cames i tots ho vam agrair. Durant la resta de trajecte tothom es va entretenir escoltant música, llegint o mirant alguna pel·lícula fins que vam veure ja el castell amb les seves muralles.

Allà ens vàrem fer una foto de grup a l'entrada i vàrem decidir ser tots allà a dos quarts de quatre per marxar. De seguida tothom es separà amb els seus corresponents grups de treball (de 3-5 persones per grup) per poder realitzar les activitats que havíem de fer. Les activitats eren ben diverses: buscar monuments i altres indrets de la ciutat, un concurs de fotos, respondre tot tipus de preguntes sobre la ciutat i la seva història, escriure una carta-postal i enviar-la des d'allà a l'institut o l'activitat que possiblement havíem de fer pràcticament tots: una entrevista en francès.

L'activitat de l'entrevista, potser, és la que agrada menys a tothom, però sempre hi aprens coses i t'hi pots trobar algunes anècdotes curioses com la que ens vam trobar en el nostre grup quan després que preguntéssim a uns homes si havien visitat els monuments de la ciutat ens responguessin: "no, a la merda els monuments!". També, com que la zona no era gaire gran, hi havia algunes persones que ja estaven cansades que els fessin tantes entrevistes i alguns, fins i tot, ens ho deien amb mala educació.

Ja a dos quarts de quatre (l'hora que havien acordat els professors) la majoria dels alumnes eren allà i només faltaven els professors, que no van arribar puntualment. Després, però, vam agafar el bus i, aquest cop, no vam parar enlloc i així vam fer més de 3 hores un altre cop en bus fins a arribar a Vilobí, després a Sils i finalment a Santa Coloma on vam arribar a un quart de vuit. Però a part que el viatge fos dur, tothom s'ho va passar força bé i vam gaudir d'una bonica ciutat com Carcassonne.

Xerrada sobre les drogues

■ Mònica Batlle

Vam tenir dues xerrades en les quals vam parlar de les drogues i del seu risc.

Sobre les drogues, les vam definir, vam observar que una persona que no en pren, reacciona més ràpid que no pas una persona que en pren, segons els estudis actuals. Ens van explicar com era l'efecte de les drogues amb un dibuix que havien trobat a mesura d'anar preguntant a les persones que tenien a la presó (només els que estaven drogats) com es sentien. També vam comentar les conseqüències que porta portar-ne a sobre, o traficar. Traficar-ne és il·legal.

Llavors vam parlar del risc, el risc que només ells veuen. Ja que quan anem a una festa, mai pensem en què pot passar si bevem o si ens droguem. Ens va explicar diferents casos de gent que condueix drogat o bé begut, també ens va explicar el cas de un noi que per les barraques de Santa Coloma de Farners va aparèixer a la policia amb la mà al cap i sang regalimant-li per la cara. I es veu que un grup de nois que anaven drogats van presentar-se davant d'aquest noi i el van apallissar per una bestiesa, crec que era per dur una samarreta lila.

També ens va parlar de la famosa frase que fa que la gent faci bogeries, la que diu "no tens collons de...?" i immediatament en sentir aquesta frase, se'ns creuen els cables, i fem bogeries com la de cremar un contenidor, que és l'exemple que ens va posar.

I finalment vam fer una activitat, que explicava el cas d'un noi que complia anys i volia fer una festa al garatge de casa seva, i després d'insistir als seus pares li van donar permís. I el dia de la festa es va presentar el seu millor amic amb drogues i begudes, el noi li va dir que no ho havia d'haver portat, però va acabar bevent i dues noies que també hi havia, una d'elles ja va dir que no de seguida i l'altra no sabia què fer, després de fumar *maria*, es va començar a marejar i va decidir marxar a casa seva. I a partir d'aquesta història ens va fer unes preguntes, que en grup vam respondre i després vam comentar les respostes tota la classe.

Jo trobo que va ser interessant, i que em servirà per, en el futur, mirar les conseqüències del que pugui fer.

El Boc'n Roll és un
embolcall totalment
ecològic per a
l'entrepà

Ajuda el medi
ambient fent boicot
al paper d'alumini.

Compra el teu boc'n roll per només 3 € a les hores de PATI

Comitè mediambiental

Institut de Santa Coloma de Farners

Només en un curs escolar es
gasten de mitjana 9 rotllos de
paper d'alumini per persona,
que equival a uns 21 euros,
en canvi un Boc'n Roll val 3
euros i dura una mitjana de 5
cursos escolars.

Tècnic en atenció a persones amb dependència

- Saps què és un tècnic en Atenció a persones amb Dependència? Si no ho saps, a l'institut de Santa Coloma de Farners podràs trobar la resposta el curs vinent. Es tracta d'un tècnic la funció del qual és treballar amb persones en situació de dependència, tant a l'àmbit domiciliari com institucional per mantenir i millorar la seva qualitat de vida.
- Però... per apuntar-me, què he de fer?
- Has de tenir l'ESO acabada o bé fer una prova d'accés, i, sobretot, agradar-te realitzar tasques assistencials, psicosocials i de suport a aquest col·lectiu.

Sí, el curs vinent s'obre el cicle formatiu que pertany a la família professional Serveis Socioculturals i a la Comunitat. I ja, el departament i el centre en general està treballant de valent organitzant-lo, amb molta il·lusió i esforç però celebrant, juntament amb les entitats i centres de tercera edat, de persones amb discapacitat, etc., que es doni resposta a la gran demanda existent.

Formació en centres de treball (FPCT)

La FPCT consisteix en la realització de pràctiques formatives no laborals que realitzen els alumnes dels cicles formatius en centres de treball situats a l'entorn dels centres on cursen els seus estudis, mitjançant un conveni de col·laboració que subscriuen l'escola i l'empresa.

Què suposen per a l'alumne?

- El coneixement del món laboral i de l'empresa.
- Completar la seva formació professional, per tal de capacitar-se per a la seva incorporació al treball.
- L'obtenció d'una formació adaptada a llocs de treball específics.
- L'apropament a la cultura de l'empresa.
- L'experiència en el món del treball com a pas per a la primera ocupació.
- L'inici del seu historial professional acreditat amb el quadern de pràctiques.

ACCÉS

Tenen accés directe al cicle les persones que compleixen algun dels requisits següents:

- tenir el títol de graduat en educació secundària obligatòria,
- tenir el títol de tècnic o tècnica o de tècnic o tècnica auxiliar,
- haver superat el segon curs del batxillerat unificat i polivalent (BUP),
- tenir altres estudis equivalents a efectes acadèmics i
- haver superat la prova d'accés la universitat per a majors de 25 anys.

Les persones que no compleixen cap dels requisits esmentats han de superar una prova d'accés. Per presentar-s'hi cal tenir com a mínim 17 anys l'any en què es fa la prova.

Cicle Formatiu de Grau Mitjà Atenció a les persones en situació de dependència

INS
Santa Coloma de Farners

Generalitat de Catalunya
Departament d'Educació
INS Santa Coloma de Farners
Avinguda Salvador Espriu s/n
51120 - 511. Coloma de Farners
Tel: 912 54 11 05
<http://www.lesantencionadesfarners.cat>

"Qui no entén una mirada, no entén una llarga explicació"

OBJECTIUS

La Formació Professional específica compren un període d'estudis teòrics i pràctics que forma els alumnes per a la seva incorporació al món laboral i professional. Els cicles s'organitzen en mòduls específics segons l'especialitat escollida.

COMPETÈNCIA GENERAL

Atendre les persones en situació de dependència, en l'àmbit domiciliari i institucional, per tal de mantenir i millorar la seva qualitat de vida, realitzant activitats assistencials, no sanitàries, psicosocials i de suport a la gestió domèstica, aplicant mesures i normes de prevenció i seguretat i derivant a altres serveis quan sigui necessari.

CONTINGUTS DELS MÒDULS FORMATIUS

- Organització de l'atenció a les persones en situació de dependència
- Destreses socials
- Característiques i necessitats de les persones en situació de dependència
- Atenció i suport psicosocial
- Suport a la comunicació
- Suport domiciliari
- Atenció sanitària
- Atenció higiènica
- Teleassistència
- Primers auxilis
- Formació i orientació laboral
- Empresa i iniciativa emprendedora
- Anglès tècnic
- Síntesi
- Formació en centres de treball

DURADA

Tenen una durada de 2.000 hores (1.617h en un centre educatiu i 383h en un centre de treball) distribuïdes en dos cursos acadèmics.

HORARI

ÀMBIT PROFESSIONAL I DE TREBALL

- Assistent/a de persones en situació de dependència en institucions i/o domicilis
- Governant/a i subgovernant/a de persones en situació de dependència en institucions
- Auxiliar responsable de planta de residències de persones grans i persones amb discapacitat
- Auxiliar d'ajuda a domicili
- Assistent/a d'atenció domiciliària
- Treballador/a familiar
- Auxiliar d'educació especial
- Assistent/a personal
- Teleoperador/a de teleassistència

En el sector de serveis a les persones:

